

BES ÇEMBER KİTABI

MİYAMOTO MUSASHI

ANINCAR
KİTAPLAR

ANAHTAR KİTAPLAR YAYINEVİ

Klodfarer Cad. İletişim Han No/7 Kat:2 34400 Cağaloğlu-İstanbul

Tel: 518 54 42

MIYAMOTO MUSASHI

BEŞ ÇEMBER KİTABI

İngilizce'den çeviren:

Sibel Özbudun

Go Rin No Sho

©

Victor Harris/*The Overlook Press* 1992

Anahtar Kitaplar — 1993

•

Sahibi ve Yayın Yönetmeni: *Mehmet Atay*

•

Kapak Düzeni: *Feyyaz Yaman*

•

Kapak Filmi: Ebru Grafik

Kapak Baskı: Çetin Ofset

İç Baskı: Doğan Ofset

•

ISBN 974-7787-15-9

ANAHTAR
KİTAPLAR

MIYAMOTO MUSASHI

BEŞ ÇEMBER KİTABI

İngilizce'den Çeviren:

Sibel Özbudun

ANINCILAR
KİTAPLAR

1584'de doğan Miyamoto Musashi, Japonya'nın en tanınmış savaşçılardan biri oldu. Bir Samurai idi ve 30 yaşına geldiğinde 60'dan fazla döğüşü kazanmış, karşıtlarının tümünü öldürmüştü. Yenilmezliğine güven getirdikten sonra, "Kılıç Yolu" felsefesini biçimlendirmek için çalışmaya koyuldu. BEŞ ÇEMBER KİTABI (*Go Rin No Sho*)'nı, 1645 yılında,ölmeden birkaç hafta önce çekildiği Kyushu dağlarındaki bir mağrada kaleme aldı.

BEŞ ÇEMBER KİTABI, tüm savaş sanatları kaynaklarının temel yapıtıdır; ama ardındaki -Zen, Shinto ve Konfüçyüs düşüncelerinden etkilenen- felsefe, savaş sanatları dışında pekçok alana da uygulanabilir. Örneğin pekçok Japon işadamı, kitaptan bugün iş alanlarında bir rehber olarak yararlanmakta, satış kampanyalarını, Musashi'yi harekete geçiren aynı enerjiyle askeri hareketlar gibi örgütlemektedirler.

Musashi Japonlarca *Kensai* ya da "kılıç piri" kabul edilir. Yaşamının gerçekleri Batılı okura acımasızlık gibi görünse de, Musashi aslında dürüst bir idealin peşinde olmuştur, ve gerçekliği BEŞ ÇEMBER KİTABI'nda ortaya çıkar. Kitap muharebe stratejisi üzerine bir tez değildir; Musashi'nin deyişyle, "stratejiyi öğrenmek isteyenler için bir rehber"dir ve her rehberde olduğu gibi, içeriği daima öğrencinin anlık kavrayışını bir miktar aşmaktadır.

İÇİNDEKİLER

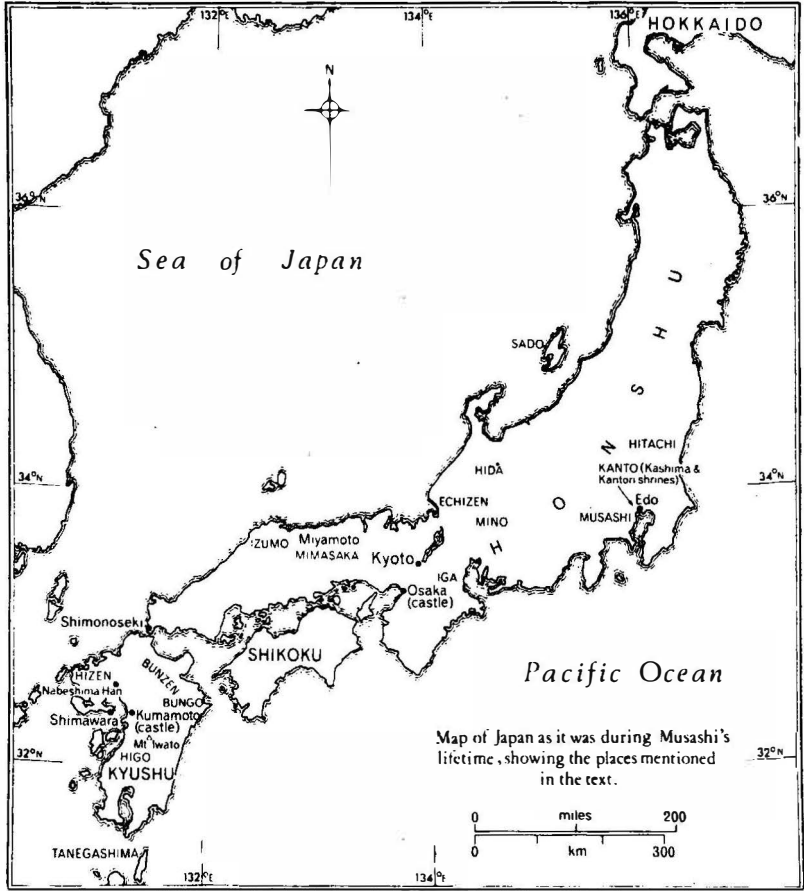
RESİMLERİN LİSTESİ	8
İNGİLİZCE'YE ÇEVİRENİN ÖNSÖZÜ	11
Kendo	14
Kendo ve Zen	17
Miyamoto Musashi'nin Yaşamı Üzerine	18
GİRİŞ	46
TOPRAK KİTABI	49
SU KİTABI	65
ATEŞ KİTABI	79
RÜZGAR KİTABI	95
BOŞLUK KİTABI	105

RESİMLERİN LİSTESİ

- Musashi'nin yaşam süresinde Japonya haritası 10
1. Bir Japon "Uzun Kılıcı" ve "Yoldaş Kılıcı" / Bay A. Stride'ın koleksiyonundan. 15
 2. Tosei Gusoku tarzı kırmızı vernikli zırh / Bay L. J. Anderson'un koleksiyonundan. 16
 3. Musashi'nin ünlü bir portresinin onsekizinci yüzyıl uyarlaması / Nippon Bijutsu Hozon Kyokai'den Dr. K. Sato'nun katkılarıyla. 19
 4. Aynı portrenin bir başka uyarlaması/Victor Harris koleksiyonu. 20
 5. İki sopayla kılıç çalışan Musashi baskısı / Özel koleksiyon. 22
 6. Musashi'nin düşmanı Genzoyemon'un kendisini diri diri haşlamayı tasarladığı hamamdan fırlayışını betimleyen üç kanatlı resim / Özel koleksiyon. 24
 7. Musashi'nin dev bir kertenkeleyi öldürüşünü betimleyen bir baskı / Özel koleksiyon..... 26
 8. Kumamoto şatosu (restore edilmiş hali) / Bay A. P. Hopson'un katkılarıyla. 29
 9. Musashi'nin yaşamının son iki yılını geçirip *Beş Çember Kitabı*'nı kaleme aldığı Reigendo mağarasının ağzı / Nippon Taiiku Üniversitesi'nden Bay S. Abbe'nin katkılarıyla..... 30
 10. Miyamoto Musashi'nin mezarı / Bay A. P. Hopson'un katkılarıyla. 31
 11. Musashi'den Hotei çizimi, çini mürekkebi / Nippon Bijutsu Token Hozon Kyokai'den Dr. K. Sato'nun katkılarıyla. 34
 12. Musashi'den, kuşların kavgasını izleyen Hotei / Kanagawa bölgesi, Masanaga Anıt Binası müdürünün katkılarıyla..... 35
 13. Musashi'den bir kılıç muhafazası / Dr. K. Sato'nun katkılarıyla. 36
 14. Musashi'den bir kılıç muhafazası / Dr. K. Sato'nun katkılarıyla. 36
 15. Musashi'den metal kılıç kını / Dr. K. Sato'nun katkılarıyla..... 36

16. a) Musashi'den, erik ağacında güvercin, çini mürekkebi	37
b) Güvercinden detay. Eisei Bunko Şti.'nin izniyle yeniden basım.....	38
17. a) ve b) Bir çift paravan; desenler Musashi'ye aittir / Eisei Bunko Şti.'nin izniyle yeniden basım.....	39
18. Musashi'den daldaki örümcekkuşu / Eisei Bunko Şti.'nin izniyle yeniden basım.....	40
19. Musashi'den karabatak, çini mürekkebi / Ohtsuka Kogei Şti.'nin katkılarıyla, Eisei Bunko Şti.'nin izniyle yeniden basım.	41
20. Miyamoto Musashi'nin "Senki" (Savaş Ruhü)'yi temsil eden hattı / Eisei Bunko Şti.'nin katkılarıyla yeniden basım.	42
21. Musashi'den Daruma (Bodidharma), çini mürekkebi / Ohtsuka Kogei Şti.'nin katkılarıyla. Eisei Bunko Şti.'nin izniyle yeniden basım.....	42
22. Musashi' den Fudo Myoo, tahta oyma / Nippon Taiiku Üniversitesi'nden Bay S. Abbe'nin katkılarıyla.....	43
23. "Toprak" harfinin hattı / 36 Dr. K. Itoh.....	48
24. "Su" harfinin hattı / 52 Dr. K. Itoh.....	64
25. "Ateş" harfinin hattı / 68 Dr. K. Itoh.....	78
26. "Rüzgar" harfinin hattı / 84 Dr. K. Itoh.....	94
26. "Boşluk" harfinin hattı / 94 Dr. K. Itoh.....	105
27. Musashi'den Hotei çizimi, çini mürekkebi / Eisei Bunko Şti.'nin izniyle yeniden basım.	107

İngilizce'ye çeviren, bu kitapta yer alan bazı fotoğrafları edinme-
sinde gösterdikleri kolaylıktan dolayı Tokyo Ulusal Müzesi'ne teşekkür-
lerini sunmayı borç bilir.

Musashi'nin yaşam süresindeki Japonya haritası; metinde adı geçen yerler haritada gösterilmektedir.

İNGİLİZCE'YE ÇEVİRENİN ÖNSÖZÜ

Musashi'nin Döneminde Japonya

Miyamoto Musashi 1584 yılında, dört yüzyıllık iç mücadelenin etkilerinden sıyrılmaya çabalayan Japonya'da doğdu. İmparatorların geleneksel yönetimi onikinci yüzyılda yıkılmış, bundan sonraki imparatorlar ülkenin başı olma görüntüsünü sürdürmekle birlikte, yetkileri bir hayli daralmıştı. O tarihten itibaren Japonya, yerel toprak ağaları, savaşçı rahipler ve haydutlar arasında bitmez tükenmez bir toprak ve iktidar savaşına sahne olmuştu. Onbeş ve onaltıncı yüzyıllarda daimyo adı verilen ağalar, kendilerini ve topraklarını korumak amacıyla devasa taş şatolar inşa etmeye başladılar, ve surların dışında şato kentleri oluştu. Bu savaşlar doğal olarak ticaretin genişlemesini engellemekte ve tüm ülkeyi yoksullaştırmaktaydı.

Ne ki, 1573'de bir adam, Oda Nobunaga ön plana çıktı. Shogun ya da askeri diktatör olarak dokuz yıl içinde ülkenin hemen tümü üzerinde denetim sağlamayı başardı. Nobunaga 1582'de öldürülünce, bir avam mensubu hükümeti devraldı. Toyotomi Hideyoshi, Nobunaga'nun başlattığı Japonya'yı birleştirme çabalarını sürdürüp her türlü ayaklanma girişimini acımasızca bastırdı. Kılıç kuşanma konusunda kısıtlamalar getirerek Japon savaşçıları -samurai- ile avam arasındaki eski ayrımı yeniden canlandırdı. "Hideyoshi'nin kılıç avı", yalnızca samurai'ye iki kılıç taşıma yetkisi tanımaktaydı; herkesin taşıyabildiği kısa kılıçlarla, samurai'yi halkın geri kalan kesimlerinden ayırdeden uzun kılıçlar.

Hideyoshi Japonya'yı istikrara kavuşturup dış dünyayla ticareti yoğunlaştırmak üzere bir hayli çaba sarfetmekle birlikte, 1598'de öldüğünde, iç kargaşayı tümüyle giderebilmiş değildi. Japonya'nun gerçek tecrit ve

birleşmesi, büyük Tokugawa yönetiminin iktidara gelmesiyle birlikte gerçekleşme yoluna girdi. Hem Hideyoshi hem de Nobunaga'ya danışmanlık yapmış olan Tokugawa Ieyasu, Hideyoshi'nin oğlu Hideyori'yi Sekiga Hara Savaşı'nda altderek resmen Japonya'nun Shogun'u oldu.

Ieyasu hükümetini dev bir şatosunun bulunduğu Edo (günümüz Tokyo'su) kentinde kurdu. İstikrarlı, banşçıl yönetimi Japonya'da İmparatorluğun 1868'deki Resetorasyonu'na dek süren yeni bir dönem başlattı; Ieyasu 1616'da öldüğünde iktidar ailesinin üyeleri arasında devredilir olmuş ve Shogun namı Tokugawa ailesinin kalıtsal bir özelliği haline gelmişti.

Ieyasu kendisinin ve ailesinin diktatörlüğünü sağlamaştırmada kararlıydı. Bu amaçla, Japonya'nun resmi başı olarak kalan Kyoto'daki imparatora yüzeysel bağlılığını sürdürmekle birlikte, görevlerini ve hükümete müdahalelerini tedrici olarak kısıtladı. Ieyasu'nun konumuna gerçek tehdit toprak ağalardan gelmekteydi, onların ayaklanma fırsatlarında, herbirini dönüşümlü olarak Edo'da ikamete zorlayıp yolculuk yapmalarını üzerine ciddi kısıtlamalar getiren düzenlemelerle en aza indirmeyi başardı. Toprağı bağlılık yeminleri karşılığında dağıtıp Edo çevresindeki şatoların ailesinin üyeleri arasında paylaştırdı. Dahası, gelişkin bir gizli polis ve katiller ağı oluşturdu.

Tokugawa dönemi Japonya'nun toplumsal tarihinde büyük bir değişime işaret eder. Tokugawa'lann bürokrasisi tüm toplum üzerinde egemenlik kummuştu. Denetim altında tutulanlar yalnızca eğitim, yasa, hükümet ve sınıf konularında değildi, her sınıfın giyim ve davranış tarzı da belirlenmişti. Japonya'nun geleneksel sınıf bilinci, katı bir sınıf yapısı halinde dondu. Dört temel toplumsal sınıf vardı: samurai, çiftçiler, zanaatçılar ve tacirler. Samurai -zenginlik bakımından olmasa da saygınlık bakımından- en yüksek sınıftı, ve toprak ağaları, yüksek hükümet görevlileri, savaşçılar ve küçük nütbeli memurlarla piyadelerden oluşmaktaydı. Hiyerarşide ikinci olarak çiftçiler gelirdi, bunun nedeni saygınlıklarından çok, esas pirinç ürününü sağlayan sınıf olmalarıydı. Yazgılan pek parlak sayılmazdı; ürünlerinin büyük kısmını toprak ağalarına vermek zorundaydılar ve çiftliklerinden ayrılmazlardı. Çiftçileri zanaatkarlar ve esnaf izler, ve

en son sırada da aşığulanmakla birlikte, biriktirdikleri geniş serayetler nedeniyle konumlarını giderek yükselten tacirler gelirdi. Pek az kişi bu katı hiyerarşinin dışındaydı.

Musashi samurai sınıfına mensuptu. Samuai sınıfının kökleri, -o güne dek esas olarak mızraklı piyadelerden oluşan- Japon ordusunun saflarının mevki sahibi ailelerinin oğulları arasından devşirilen sürekli eğitim subaylarıyla pekiştirildiği, M.S. 792'ye dayanan Kondei ("Yiğit Gençlik") sistemine uzanır. Bu subaylar süvariye, zırh kuşanır ve kılıç ve ok kullanırlardı. İmparator Kammu 782'de Kyo'yu kurdu; ve Kyoto'da, bugün de varlığını sürdüren, ve Butokuden adı verilen ("Savaşın Erdemleri Salonu") eğitim binasını inşa ettirdi. Bu dirilişin ilk yıllarında, o güne değin ordunun kendilerini ilkel yerleşimlerinden süme girişimlerine karşı direnen Japonya'nın yerlileri, gözüpek Ainu'lar, kuzeydeki Hokkaido adasına sürüldüler.

Hideyoshi ve Ieyasu yönetimlerinde büyük taşra ordular dağıtıldığında, baş çağında artık haline gelen pekçok işsiz samurai, ülkede dolaşmaya koyuldu. Musashi de bu "ronin" ya da "dalga adam" lardan biriydi. Tokugawa'lann ve kimi taşralı toprak ağalarının hâlâ samurai'yi vardı, ama bunların sayısı azdı. Bu artık samurai sınırları tümüyle eski şövalyeliğe dayalı bir toplumda yaşamakla birlikte, silahlı adamlara gereksinimi kalmayan toplumun dışına sürülmüş durumdaydılar. Yalnızca Japonlara özgü bir şevkle savaş sanatlarına bağlılığı sürdürmekle eski şövalyelik geleneğini yaşatan, içe-dönük bir sınıf haline geldiler. Bu, Kendo'nun yükseliş çağıydı.

Kılıç Yolu, ya da Kendo, Japonya'da daima soylulukla anlamdaş olmuştur. Savaş sanatları sekizinci yüzyılda samurai sınıfının kuruluşundan sonra, Zen öğretilerinden ve Shintoist duygulardan esinlenen en yüksek eğitim biçimi olagelmıştır. Erken Muromachi döneminde -yaklaşık 1390-1600 arası- doğan Kendo Okulları başşıl Tokugawa Shogunluğu'nun oluşumunda da varlığını sürdürmüş ve günümüze ulaşmıştır. Tokugawa Shogun'lannın oğullarının eğitimi, Çin klasikleri ve eskrim derslerinden oluşurdu. Bir Batılı'nın "kalem kılıçtan keskindir," dediği yerde Japon "Bunbu Itchi" den, ya da "Kalemle kılıcın uyumu" ndan sözedecek

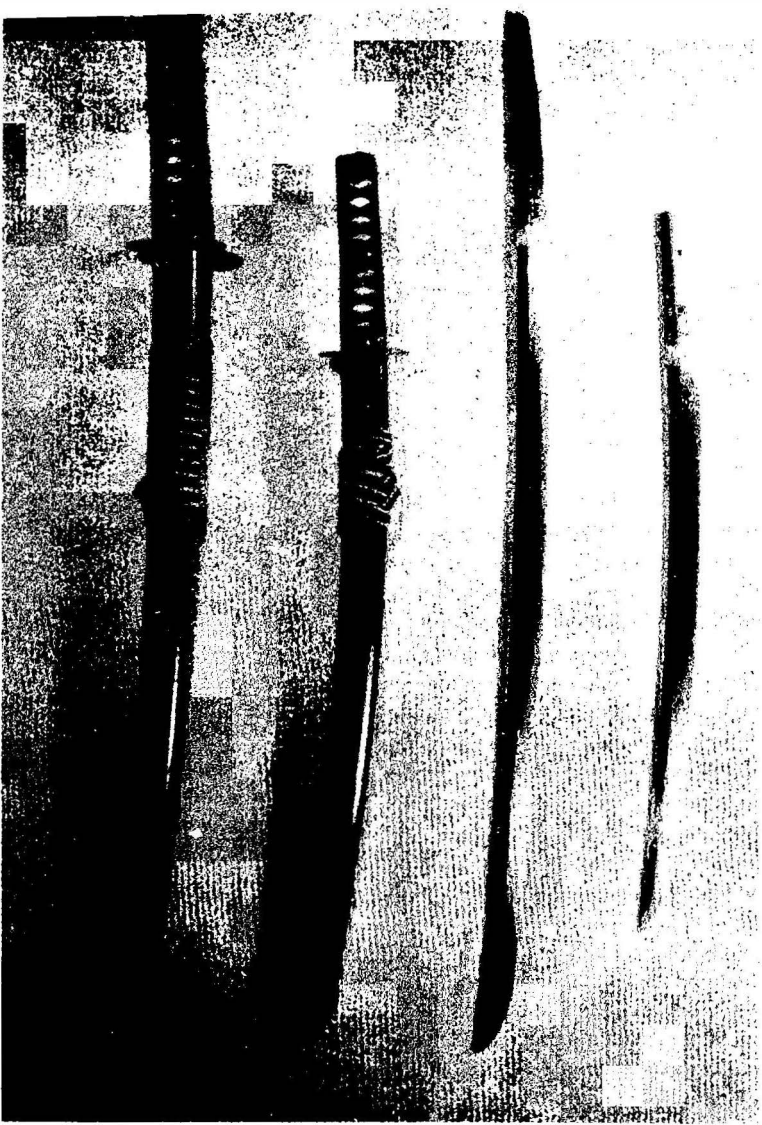
tir. Günümüzde de Japonya'nun önde gelen işadamları ve siyasal kişilikleri hâlâ Kendo okullarının eski geleneğini uygulamayı sürdürmekte, yüzlerce yıl öncesine dayanan biçimleri yaşatmaktadır.

Özetlemek gerekirse, Musashi samurai'in seçkin kesimi oluşturmaya sürdürmekle birlikte, toprak ve şato sahibi olmaksızın yaşamlarını idame ettiremeyecekleri bir dönemde, bir ronin'di. Ronin'in çoğunun kılıçlarını bir köşeye asıp zanaatkarlığa yöneldiği bir dönemde, Musashi gibi başkaları, Kendo'nun tehlikeli yollarından aydınlanmayı arayarak savaşçı idealinin peşine düştüler. Öç düellolar ve ustalık sınavları oldukça yaygındı ve eskrim okulları giderek artıyordu. Bunların arasından özellikle ikisi, Itto okuluyla Yagyū okulu Tokugawa'ların gözetimi altındaydı. Itto okulu kesintisiz bir Kendo öğretmeni silsilesi yetiştirirken, Yagyū okulu zamanla Tokugawa bürokrasisinin gizli polis kaynağı haline geldi.

KENDO

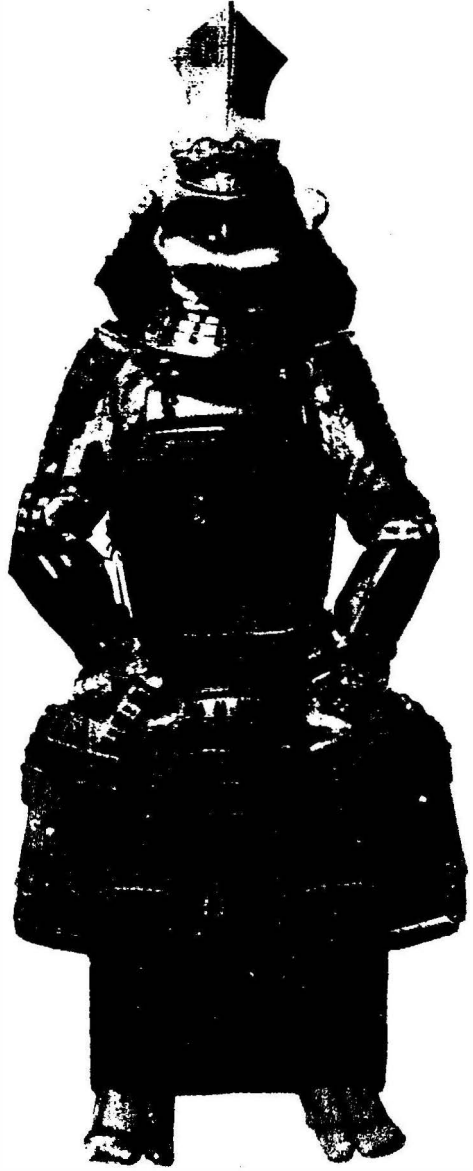
Japonya'nın Dojo adı verilen eskrim salonları geleneksel olarak şato ve tapınaklarla ilintiliydi; ancak Musashi'nin yaşamı süresince yeni şato kentlerinde birçok okul kuruldu. Her daimyo ya da toprak ağası hizmetlilerinin eğitilip oğullarının öğrenim görebileceği bir Kendo okulunu destekliyordu. Kavgada bir Dojo ustası ya da öğrencisini yenerek ününü arttırmak, ve dolayısıyla da adının, kendisini işe alabilecek birinin kulağına ulaşmasını sağlamak, her ronin'in umuduydu.

Samurai'lar keskin yüzü yukan doğru iki kılıç takarlardı bellerine. Uzun kılıç yalnızca dışarıda kuşanılırken, kısa olanı her zaman taşınırdı. Eğitimlerde genellikle tahta ve bambu kılıçlar kullanılırdı. Gerek gerçek, gerekse temrin (alıştırma) kılıçlarla sık sık düellolar ve diğer silah denemeleri yapılırdı. Bunlar eskrim salonlarında, tapınakların önünde, sokaklarda ve şato surlarının içinde yapılır, düellolar taraflardan biri ölene ya da sakatlanana dek sürdürülürdü; ne ki Musashi'den birkaç kuşak sonra, esnek bir bambu kılıç olan "shinai", ve sonra da takviyeli kılıç zırhları kullanılmaya başlanarak incinme olasılığı bir hayli azaltıldı. Samurai her çeşit silahla eğitim görmekteydi: teberler, sopalar, kılıçlar, zincir oraklar ve diğerleri. Günümüz Japonya'sında da böylesi silahları kullanan pek çok geleneksel okul varlığını sürdürmektedir. Kendo'da ustalaşmak

Resim 1: Bir çift kılıç - "Uzun Kılıç" ve "Yoldaş Kılıç".

Kılıç Samuray'ın ruhudur." Eski Japon kılıcı ideal silahtır. Keskin ve güçlü olduğundan, zırhları çelik gölgelerin güzelliğinde sergilenir. Kılıçlar, gururlu savaşçı kuşaklarının korunmasında, binlerce yıl sürdürmüşlerdir varlıklarını. Bu nitelikte kılıçların bir daha imal edilmesi olanaksız olduğu gibi, başka ulusların silah koleksiyonlarında da bir eşlerine rastlanması olası değildir.

Resim 2: Tosei Gusuko tarzı. Kırmızı vernikli zırhın göğüs parçasında Nichiren Budist tarikatına ait bir yazı bulunmaktadır. "Namu Mioho Renge Kyo". Zırh 1800 dolaylarında monte edilmiştir, ama 16. Yüzyıl tarzıdır.

için kişinin kendini teslim etmesi, işkenceyi andıran alıştırmalara dayanması ve tehlike karşısında ölçülü bir tutum izlemeyi öğrenmesi gereklidir. Ne ki, kılıç yolu yalnızca eskrim eğitimi değil, samurai seçkinlerinin onur düsturuna uygun yaşamaktı. Savaş Samurai'nin gündelik yaşamının ruhuydu, ve ölümlerle günlük bir sıradanlık gibi yüzleşmesini bilmeliydi. Kılıçla yaşam ve ölümün anlamı feodal Japon'un gündelik davranışında bulurdu yansımasını ve günlük hayatında ölümü kararlıca benimseyen, kılıç ustası kabul edilirdi. İnsanların sonradan kadim kılıç döğüşü geleneklerini izleyişleri, böylesi bir kavrayışa ulaşmak amacıyla; günümüzde da hi Kendo için canlarını vermekten sakınmamaktadırlar.

KENDO VE ZEN

Kılıç Yolu samurai'nin, Tokugawa sistemini biçimlendiren Konfüçyüs felsefesi ve Japonya'nın Shinto dininden beslenen ahlak öğretisidir. Kamukura döneminden Muromachi dönemine Japonya'nın savaşçı sarayları, samurai arasında zahid Zen öğrenimini teşvik etmekteydiler, ve Zen savaş sanatlarıyla başabaş gitmekteydi. Zen'de inceliklere yer yoktur, doğrudan şeylerin gerçek doğasına yönelir. Tören yoktur, öğreti yoktur: Zen'in ödüllü, esas olarak kişiseldir. Zen'de aydınlanma davranış değişikliği anlamına değil, gündelik yaşamın doğasının kavranması anlamına gelir. Vanş noktası, başlangıçtır ve büyük erdem, yalınlıktır. Kendo'nun Itto Ryu okulu Kiriotoshi'nin gizli öğretisi yüz kadar tekniğin ilkidir. Bu öğreti, "Ai Uchi", ya da karşındaki seni biçerken onu biçmek'tir. Bu uç noktada zamanlamadır... öfkesizliktir. Düşmanına onur konuğu olarak davranmak demektir. Aynı zamanda yaşamı terkedip, korkuyu safdışı bırakmak anlamına gelir.

İlk teknik, sonucudur aynı zamanda, ve yeni başlayan acemiyle usta aynı tarzda davranırlar. Bilgi, tamamlanmış bir çemberdir. Musashi'nin ilk bölümünün başlığı Toprak, Kendo ve Zen temellerini verir; son kitap, Boşluk ise ancak hiçlikle ifade edilebilen anlayışa işaret etmektedir. Kendo öğretileri, Zen öğrencisinin manuz kaldığı ürkütücü sözel saldırılara benzer. Kuşku ve eziyetlerin saldırısı altında, aklı ve ruhu girdaba kapılan öğrenci yavaş yavaş ustası tarafından kavrayış ve anlayışa ulaştırılacaktır. Kendo öğrencisiyse, gecesini gündüzüne katarak hırsıyla çalışır, tüy-

ler ürpertici savaşların dehşet dolu tekniklerini öğrenir ta ki kılıç kılıç olmaktan, hürs hürs olmaktan çıkana, ve her durumun kendiliğinden bilgisiy-
le donanana dek. İlk, en basit öğreti aynı zamanda en yüce bilgi olur ve
usta yalın temrinlerine, gündelik ibadetine devam eder.

MIYAMOTO MUSASHI'NİN YAŞAMI ÜZERİNE

Shinmen Musashi No Kami Fujiwara No Genshin, ya da bilinen adıyla Miyamoto Musashi, 1584 yılında Mimasaka bölgesinde Miyamoto adlı bir köyde doğdu. "Musashi", Tokyo'nun güneybatısında bir bölgenin adı, "No Kami" sanı bölgenin soylularına verilen ad, "Fujiwara" ise bin yıl öncesinin Japonya'sında önde gelen soylu bir ailenin adıydı.

Musashi'nin ataları, Japonya'nın güneyindeki Kyushu adasında yaşayan güçlü Harima aşiretinin bir koluydu. Büyükbabası Hirada Shokan, Takeyama şatosunun sahibi Shinmen Iga No Kami Sudeshige'nin hizmetlisiydi. Hirada Shokan efendisi tarafından çok sevilirdi; sonradan onun kızıyla evlenmişti.

Musashi yedi yaşındayken babası Munisai ya öldü, ya da çocuğu terkedip gitti. Annesi de ölmüş olduğundan, Musashi, ya da çocukluk adıyla Ben No Suke'ye anne tarafından bir rahip olan dayısı baktı. Böylelikle Musashi'nin çocukluğu, Hideyoshi'nin birleştirme seferleri sırasında şiddete teslim olmuş ve mutsuz bir ülkede, bir yetim olarak geçti. Güçlü iradesi ve yaşından büyük gösteren fiziğiyle, fırtınalı bir gençti. Kendo'ya dayısının isteğiyle mi, yoksa kendi şiddete yatkın doğasının itimiyle mi başladığını bilmiyoruz, ama daha onüç yaşındayken bir kavgada birini öldürdüğü kaydedilmektedir. Bu, Shinto Ryu savaş sanatları okulundan, kılıç ve mızrak kullanımında ustalaşmış Arima Kihei'ydi. Çocuk adamı yere vurup, doğrulmaya çabaladığında başına bir sopayla vurdu. Kihei kan kusarak öldü.

Musashi'nin bundan sonraki yaşması, onaltı yaşındayken Tadashi Akiyama'yı altettiği karşılaşma oldu. Bu sıralarda evinden ayrılarak "Savaşçı Hacı" na başlamak üzereydi; bu uzun sefer onun çok sayıda yaşmadan muzaffer çıkması ve altı kez savaşa katılmasıyla sürdü ve nihayet, aklı arayışını tamamlamış olarak, elli yaşında yerleşikliğe geçti. O

Resim 3:
Musashi'nin ünlü bir portresinin onsekizinci yüzyıl uyarlaması. Bu tutum "Happo Biraki" ya da "sekiz yandan açıklık" olarak bilinir. Bu pozisyonda Musashi'ye saldıracak bir açık nokta yoktur.

Resim 4: Aynı portrenin bir başka uyarlaması.

Resim 5: İki sopayla kılıç çalışan Musashi.

Japon ressam Kuniyoshi'nin *Öçte Sadakat* adlı baskolar dizisinden, 1848 dolayları.

sıralar benzer seferlerle ülkeyi dolaşan çok sayıda ronin olmalıydı, bunlardan bazıları Musashi gibi yalnız dolaşırken, kimileri de kendilerine sağlanan destekten yararlanıyorlardı; ancak hiçbirinin, bir önceki yüzyılda yüz kadar kişinin eşliğinde dolaşan ünlü kılıç ustası Tsukahara Bokuden'in ölçüsünü tutturduğu sanılmamaktadır.

Musashi'nin hayatının bu kısmı toplundan ayrı geçmiş, ve kendini yalnızca Kılıç Yoluyla aydınlanma arayışına adanmıştır. Yalnızca maharetini yetkinleştirmenin peşinde, insanlıktan kendi elleriyle çıkmıştır yaşamını; kışın dondurucu rüzgarlarına belenmiş, tüm Japonya'yı dolaşıyordu; saçlarına hiç dokunmuyor, evlenmiyor, ve kendi öğrenimi dışında başka her türlü işte çalışmayı reddediyordu. Habersiz ve silahsız yakalanmadıkça banyo küvetine girmedeği, görünüşünün rezil ve sefilce olduğu söylenmektedir.

Ieyasu'nun Hideyoshi'nin yerine Japonya Shogun'luğuna geçtiği muharebede Musashi Ieyasu'ya karşı savaşan Ashikaga ordusunun saflarına katıldı. Yetmişbin kişinin öldüğü o feci üç günden sağ çıkabildi; yenik düşen ordunun bir süre avıyla katledilmesinden de.

Yimibir yaşındayken, başkent Kyoto'ya gitti. Yoshioka ailesiyle arasındaki kan davasının sahnesiydi burası. Yoshioka'lar kuşaklar boyu Ashikaga evinde eskrim hocalığı yapmışlardı. Sonradan, Tokugawa efendi tarafından Kendo öğrenmesi yasaklanan aile, bundan sonra boyayıcılığa döndü, günümüzde de bu işle uğraşmaktadır. Musashi'nin babası Munisai, birkaç yıl önce Shogun Ashikaga Yoshioka tarafından Kyoto'ya davet edilmişti. Munisai, yetkin bir kılıç ustası ve "jitte" -kılıç ağızlarını yakalamaya yarayan bir dili olan demir bir cop- uzmanıydı. Öyküye göre Munisai Yoshioka'lann üçüyle düello edip ikisini kazanmıştı. Belki bu aileye olan tutumunda bu olayın bir payı vardı.

Aile reisi Yoshioka Seijiro kent dışında Musashi'yle ilk savaşan oldu. Seijiro gerçek bir kılıç kuşanmıştı, Musashi'nin ise yalnızca tahta bir kılıcı vardı. Musashi şiddetli bir saldırıyla Seijiro'yu yere düşünürken yerde vahşice dövdü. Uşakları onu bir sedye içinde taşıdılar şatosuna, utançtan samurai topuzunu kesti.

Musashi başkentte gezinmeyi sürdürdü, kentteki varlığı Yoshioka'lan tedirgin ediyordu. İkinci kardeş, Denshichiro Musashi'yi düelloya çağırdı. Musashi bir savaş hilesi olarak saptanan gün düello yerine geç gitti ve kavganın başlamasından birkaç saniye sonra muanzunun kafatasını tahta kılıcıyla yarıdı. Denshichiro ölmüştü. Ev bu kez de karşısına Seijiro'nun küçük oğlu Hanshichiro'yu çıkarmayı kararlaştırdı. Hansichiro o sıralar henüz çocuk sayılırdı; onüçüne gelmemişti daha. Karşılaşma pirinç tarlalanna yakın bir çam ağacının altında olacaktı. Musashi buluşma yerine zamanından önce geldi, ve gizlenerek düşmanın gelmesini bekledi. Çocuk savaş giysileri içinde ve çok sayıda silahlı hizmetliyle birlikte çıkageldi; bu kez Musashi'nin işini bitirmeye kararlıydılar. Musashi götğeliğe sinmiş, bekliyordu; tam aklını başına devşirip Kyoto'dan ayrılmaya karar verdiğiğine hükmediyorlardı ki, birden aralanna fırlayıp çocuğu biçti. Sonra, iki kılıcını birden çekerek hizmetlileri yanp oradan uzaklaştı.

Bu korkutucu olaydan sonra Musashi Japonya'yı dolaşmaya başladı; yaşayan bir efsaneydi artık o. Kayıtlarda, günlüklerde, anıtlarda ve Tokyo'dan Kyushu'ya halkın belleğinde adına ve ustalığının öykülerine hâlâ rastlamaktayız. Yımişdokuz yaşından önce altmış kadar yanşmaya girmiş ve tümünü kazanmıştı. Katıldığı yanşmalar ilkin, ölümünden bir kuşak sonra, öğrencilerinin derlediği bir kayıt olan Niten Ki, ya da "İki Cennetin Günlüğü"nde sıralanmıştır.

Yoshioka olayının geçtiği yıl, 1605'de başkentün güneyindeki Hozoin tapınağını ziyaret etti. Burada Zen rahibi Hoin Inei'nin Nic hiren tari-katından öğrencisi Oku Hozoin'le karşılaştı. Rahip bir mızrak ustasıydı, ama onu kısa, tahta kılıcıyla iki kez alteden Musashi'ye uygun bir rakip değildi. Musashi bir süre tapınakta kalarak kavga tekniklerini inceledi, rahiplerle söyleşilerde bulundu. Hozoin rahipleri günümüzde de geleneksel mızrak savaşı biçimlerini izlemektedirler. Kadim zamanlarda bugün rahip anlamına gelen "Osho" sözcüğünün, "mızrak ustası"nu betimlemede kullanılması, ilginçtir. Hoin Inei, bir Shinto Kendo üstadı olan Izumi Musashi no Kami'nin öğrencisiydi. Rahip tapınak dışında, saçaklann altında gizlediği haç biçimli ağızlı mızrakları kullanırdı.

Resim 6: Musashi'nin düşmanı Ganzeyemon'un kendisini diri diri haşlamayı tasarladığı hamamdan fırlayışını betimleyen üç kanatlı resim. Japon ressam Kuniyoshi'den, 1836 dolayları.

Resim 7: Musashi'nin Echizen, Mino ve Hida bölgelerinde bela olan dev kertenkelelerden birini öldürmesi. Kuniyoshi'nin *Ülkemizin Yüzsekiz Kahramanı* adlı basımlar dizisinden. 1834 dolayları.

Musashi Iga bölgesindeyken Shishido Baikin adlı bir zincir ve orak ustasına rastladı. Shishido zincirini çevirirken Musashi hançerini çekip göğsünü yardı ve işini bitirmek üzere davrandı. Kavgayı izleyen öğrenciler Musashi'ye saldırdılar, ama o, onları korkutarak dört bir yana kovaladı.

Edo'da Muso Gonosuke adlı bir savaşçı Musashi'yi ziyaret ederek onu duelloya çağırdı. Musashi yay yapmak üzere bir dalı yontuyordu, Gonosuke'nin çağrısını kabul ederek doğruldu, kestiği ince değneği kılıç olarak kullanmaktaydı. Gonosuke şiddetle saldırdı ama Musashi ileri doğru bir adım atarak elindeki değneği Gonosuke'nin kafasına indirdi. Gonosuke uzaklaştı.

Izumo bölgesinden geçerken Matsudaira efendiyi ziyaret edip en güçlü Kendo uzmanıyla döğüşmek istediğini bildirdi. Izumo'da pek çok iyi strateji uzmanı vardı. İkibuçuk metre uzunluğunda altıgen bir tahta değnek kullanan biriyle karşılaşmasına izin çıktı. Döğüş ağasının kütüphanesinin bahçesinde yapılacaktı. Musashi iki tahta kılıç kullanıyordu. Samurai'yi kütüphane verandasının iki ahşap basamağından yukarı doğru kovaladı, ikinci basamakta yüzüne saldırdı, bunu savuşturmaya çabalarken iki koluna birden vurdu. Toplanan hizmetlilerin şaşkınlığına karşın Matsudaira ağa Musashi'den kendisiyle döğüşmesini istedi. Musashi ağayı önceki gibi kütüphane merdivenlerinden yukarı zorladı, kılıcıyla kararlı bir hamle yapmaya kalkıştığına da, Musashi kılıcına bir "Ateş ve Taş Hamlesi" darbesi indirerek ikiye böldü. Ağa yenilgiyi kabullenerek başını öne eğdi, Musashi bir süre yanında kalarak ona hocalık etti.

Musashi'nin en iyi bilinen düellosu, Keicho'nun onyedinci yılı, 1612'de Bunzen bölgesindeki Ogura'da olmuştur. Muanzi uçuş sırasında kırlangıcın kuynuk hareketlerinden esinlendiği için Tsubame-gaeshi, ya da "kırlangıç karşılaması" adı verilen güçlü kılıç tekniğini geliştirmiş olan Sasaki Kojiro adlı genç adamdı. Kojiro, bölgenin ağası Hosokawa Tadaoki'nin hizmetindeydi. Musashi Hosokawa'nın hizmetkârlarından babasının eski bir öğrencisi, Nagaoka Satō Okinaga aracılığıyla Kojiro'yla döğüşmek için izin istedi. Ertesi sabah saat sekizde Ogura'dan birkaç mil uzaktaki bir adada yarışmalar için izin verildi. O gece Musashi kendi bannağından ayrılarak Kobayashi Taro Zaemon'un evine taşındı. Bu,

Musashi'nin Kojiro'nun tekniğinden ürkererek kaçtığı yolunda söylentilere yolaçtı. Ertesi sabah Musashi adada toplanmış görevlilerden bir haberci gelene dek uyanamadı. Kalktı, yıkanması için getirdikleri suyu içip doğruca kıyının yolunu tuttu. Sato adaya doğru kürek çekerken Musashi kimonosunun yenlerini bağlamak üzere kağıttan bir iplik yaptı, yedek kürekten de tahta bir kılıç imal etti. Bunları tamamladıktan sonra da, dinlenmek üzere uzandı.

Sandal döğüş yerine yanaşırken Kojiro ve bekleyen diğer görevliler taranmamış saçları bir havluya sarılı, garip bir haldeki Musashi'nin sandaldan atlayarak uzun tahta küreği havada sallaya sallaya dalgaların arasından kıyıya, düşmanına doğru koştuğunu gördüler hayretle. Kojiro Bizen'li Nagamitsu'nun imalatı olan kılıcını çekip kınını bir yana fırlattı. Musashi kılıcını bir yanında kavramış, ona doğru koşarken, "Buna artık ihtiyacın olmayacak," diyordu. Kojiro ilk hamleyi yaparken Musashi öne dalıp küreği Kojiro'nun kafasına indirdi. Kojiro yere yıkılırken kılıcı Musashi'nin başındaki havluyu ve parçalı eteğini biçti. Musashi Kojiro'nun durumunu dikkate alıp sandalına doğru koşu kopamadan şaşkınlıktan donmuş görevlileri başıyla selamladı. Bazı kaynaklar Musashi'nin Kojiro'yu öldürdükten sonra küreği elinden fırlatıp birkaç adım geriye doğru koşarak her iki kılıcını birden çektiğini ve bir bağırtıyla bunları yerdeki düşmanına doğru savurduğunu kaydetmektedirler.

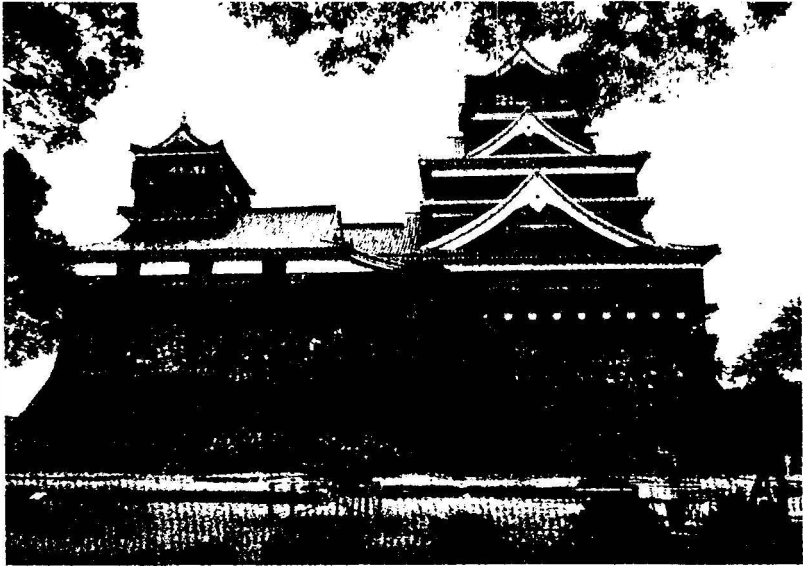
Böylelikle Musashi düellolarında bundan böyle gerçek kılıç kullanmaz oldu. Yenilmezdi, ve o andan itibaren kendini Kendo yoluyla yetkin kavrayışı aramaya verdi.

1614 ve 1615 yıllarında iki kez savaş ve kuşatma yaşama olanağına buldu. Ieyasu Ashikaga ailesinin destekçilerinin başkaldırarak ele geçirdikleri Osaka kalesini kuşatmıştı. Musashi hem kış hem de yaz seferlerinde Tokugawa'nın güçlerine katılarak, gençliğinde Seki ga Hara'da yanında çarpıştıklarına karşı savaşa katıldı.

Kendi yazılarına göre 1634'de, elli ya da elli bir yaşında stratejiyi kavradı. Yolculukları sırasında Dewa bölgesinde rastladığı çocuk, manevi oğlu Iori'yle birlikte o yıl Ogura'ya yerleştiler. Musashi bundan sonra Kyushu adasından hiç ayrılmadı. Hosokawa evi, Higo bölgesindeki Kikumamoto şatosunun buyruğuna geçmişti ve Bunzen'in yeni ağası Ogasawa-

ra'ydi. Iori Tadazane'nin ordusu, 1638 Shimawara ayaklanmasında Hristiyanlara karşı çarpışırken Ogasawara Tadazane'nin yanında yüzbashi rütbesiyle savaşmaya başladı, bu sırada Musashi ellibeş yaşlanndaydı. Güney kesimindeki toprak ağaları Tokugawa'lara her zaman karşıydılar ve bu uğurda yabancı güçler ve Japon Hristiyanlarıyla işbirliğine girdiler. Musashi, Hristiyanların katliama uğratıldığı Shimawara'da kummay heyetindeydi. Bundan sonra Ieyasu Japonya'nın kapılarını yabancılarla her türlü temasa kapadı ve kapılar ikiyüz yılı aşkın bir süre kapalı kaldı.

Ogura'da altı yıl geçiren Musashi Kumamoto şatosunun Hosokawa efendisi Churi tarafından davet edildi. Churi ağayla birkaç yıl kaldı; zamanını bildiklerini öğretmek ve resim yaparak geçiriyordu. 1643'de "Reigendo" adı verilen mağarada inzivaya çekildi ve burada, 19 Mayıs 1645'deki ölümünden birkaç hafta önce öğrencisi Tenio Nobuyuki'ye hitaben Go Rin No Sho'yu kaleme aldı.

Resim 8: Kumamoto Şatosu (restore edilmiş hali).
Musashi burada Hosokawa Efendi'nin konuğu olarak birkaç yıl yaşadı.

Resim 9: Musashi'nin yaşamının son iki yılını geçirip
Beş Çember Kitabı'nı kaleme aldığı Reigendo mağarasının ağızı.

Resim 10: Tahta direktteki yazıda
"Miyamoto Musashi Hoca'nın Mezarı" denmektedir.

Musashi Japonlarca "Kensei", yani "Kılıç Piri" kabul edilir. Go Rin No Sho hem savaş stratejisi, hem de tekil dövüş tekniklerini aynı biçimde ele aldığından, her Kendo kaynakçasının temel kitabı sayılmaktadır. Kitap bir strateji tezi değildir; Musashi'nin sözcükleriyle, "stratejiyi öğrenmek isteyenler için bir rehber"dir ve her rehberde olduğu gibi, içeriği öğrenenin kavrayışının ötesindedir. Kişi kitabı tekrar tekrar okudukça, sayfalarında giderek daha fazlasını bulur. Musashi'nin son isteği, katettiği yolun anahtarıdır. Yirmisekiz-yirmidokuz yaşlarında, bir savaşçı olarak gücünün zirvesindeyken yerleşip bir okul kumayı, böylelikle başından başanya koşmayı seçmemiş, kendini daha yoğun bir biçimde çalışmalarına vermiştir. Yaşamının son günlerinde dahi, Hosokawa ağasının yanındaki rahat yaşamına yüz çevirip, dağda bir mağarada yalnız ve tefekkür içinde yaşamayı yeğlemiştir. Bu acımasız, dikbaşlı adamın yaşamı, kuşkusuz son derece alçakgönüllüce ve dürüstçe geçmiştir.

Musashi, "Strateji Yolu'nu kavradığında," diye yazıyordu, "anlayamayacağın hiçbir şey kalmayacaktır." Ve yine, "Yolu herşeyde göreceksin." Gerçekten de bir sanat ve zanaat ustası olmuştur; çini resimlerinde başyapıtlar yarattı, bu yapıtlar, Japonlarca pekçok ressamın yapıtlarından daha üstün tutulmaktadır. Yapıtlar arasında karabataklar, balıkçılar, Shinto tanrı Hotei'nin tasvirleri, ejderhalar, çiçekli kuşlar, çıplak dallı bir ağaca konmuş kuşlar, Danuma (Bodhidharma) ve diğerleri yer almaktadır. "Senki" (Savaş Ruhü) adlı yapıtından da görülebileceği üzere, iyi bir hattattı. Budist ilahı Fudo Myoo'nun tahtadan oyulmuş bir heykelciği, özel bir koleksiyonda yer almaktadır. Bir Kwannon heykelciliği ise yakın zaman önce kaybolmuştur. Metalle de çalışmış, kendisinin ardından "Niten" imzasını kullanan bir kılıç yapımcıların okulunu kurmuştur (aşağıya bakınız). Şiirler yazıp şarkılar bestelediği de söylenmektedir, ama bunlar günümüze ulaşmamıştır. Ayrıca, Shogun Iemitsu tarafından Edo şatosuna güneşin doğuşunu resimlemekle görevlendirildiği de anlatılmaktadır.

Resimlerini kimi zaman "Musashi" mührüyle damgalamış, bazen de yazarlık adı (Niten)"i kullanmıştır. Niten "İki Cennet" anlamına gelir ve kimi yazarlarca her iki elinde yukarı kaldırdığı kılıçlara işaret ettiği ilen

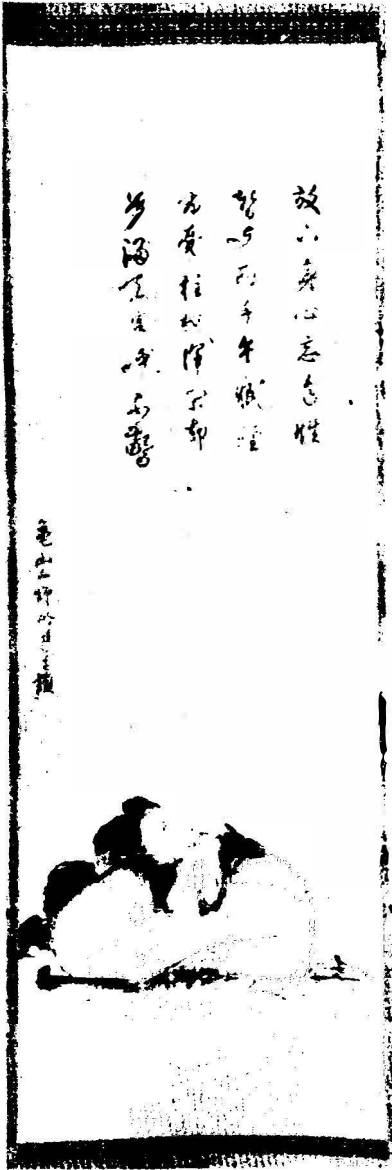
sürülmüştür. Bazı yerlerde "Niten ryu", başka yerlerde de "Enmei ryu" (te-miz çember) adı verilen okullar oluştu.

"Tüm mestleklerin Yollarını incele," diye yazıyordu, kuşkusuz, yaptığı da bu olmuştur. Yalnızca büyük kılıç üstadlarını değil, rahipleri, stratejistleri, sanatçıları ve zanaatkârları da inceleyip, bilgilerini sürekli geliştirmeye, genişletmeye çabaladı.

Musashi Kendo'nun çeşitli yönleri üzerinde acemilerin başlangıç düzeyinde, Kendo ustalarınınsa daha yüksek bir düzeyde okuyabileceği tarzda irdelenmiştir. Bu yalnızca askeri strateji için değil, plan ve tak tıklere gereksinim duyulan her alan için gereklidir. Japon işadamları Go Rin No Sho'yu iş uygulamalarında bir rehber olarak değerlendirmiş, satış kampanyalarını askeri hareketler gibi planlayarak aynı enerjik yöntemlere başvurmuşlardır. Tıpkı son derece acımasız bir adam gibi gözükse, ama dürüstçe bir ideali mantıksal olarak izleyen Musashi gibi, başarılı işadamları da, pek çok kişiye vicdansız olarak değerlendirilmektedir.

Dolayısıyla Musashi'nin yaşamı ortaçağ savaş alanlarıyla olduğu kadar, yirminci yüzyıla da ilintilidir ve yalnız Japon ulusuna değil, tüm uluslara seslenir. Sanırım temel esinini "alçakgönüllülük ve zorlu çalışma" olarak özetlemek mümkündür.

VICTOR HARRIS

Resim 11:

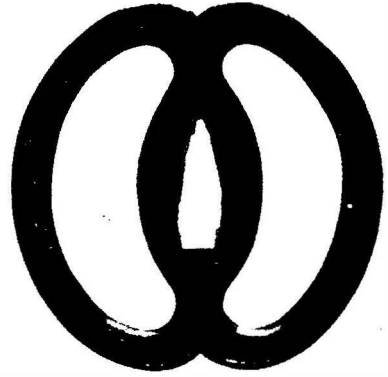
Musashi'den çini mürekkebiyle yedi talih tanrısından biri olan Hotei çizimi. Hotei'nin, tüm varını yoğunu içeren bir çuval sırtında, ve bir asa elinde, tüm ülkeyi dolaşan Çinli bir rahip olduğu söylenir. "Hotei Oshu" (çuval ve asalı rahip) olarak tanınmıştır. Muromachi -1390-1600 arası- döneminden bu yana, bir bütünlük görünümü olan Hotei, pekçok Zen resim okuluna konu olmuştur. Üzerindeki şiir, Kyoto'daki Tenryuji tapınağının 207. başrahibi tarafından yazılmış, Musashi'nin resmini öven bir şarkıdır. Şiir şöyledir:

Rahip yamağı kendini unutmuş.
Öğle vakti, iki eli üzerinde uyukluyor,
Çuval ve asa düşüncelerinin dışında,
Cenneti düşlerken bir çığlık bile
uyandıramaz onu.

Kensan ge yano zuienshi san.

Resim 12:
Musashi'den, kuşların kavgasını
izleyen Hotei, çini mürekkebi.

Resim 13: Musashi'den bir kılıç muhafazası. Desende bir yayın balığıyla bir sukabağı betimlenmiştir.

Resim 14: Musashi'den, bir kılıç muhafazası.

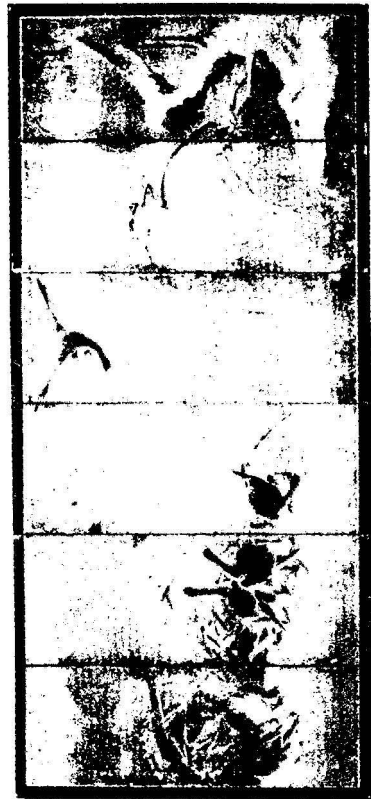
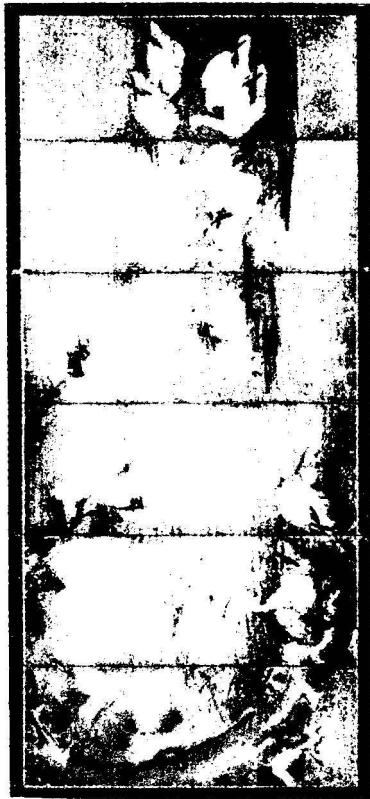
Resim 15: Musashi'den metal bir kılıç kını. Desende aynı sudaki şavkına uzanan uzun kollu bir maymun betimlenmektedir.

Resim 16 a:
Musashi'den, erik ağacında güvercin,
çini mürekkebi.

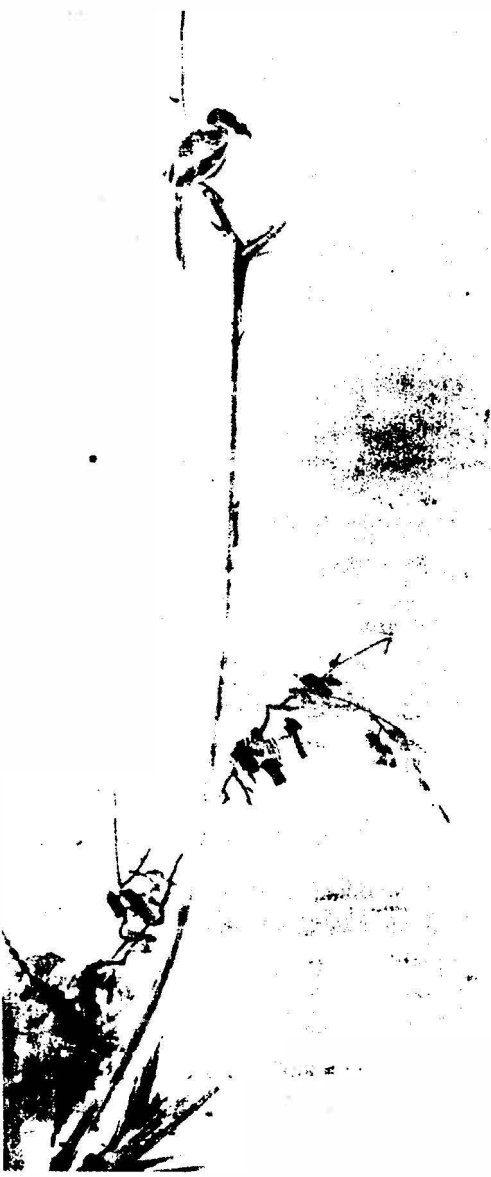

Resim 16 b: Güvercinden detay.

Resim 17 a ve b:
Bir çift paravan. Desenler Musashi'ye aittir.

Resim 18:
Musashi'den, daldaki örümcekuşu.

Resim 19:
Musashi'den karabatak, çini mürekkebi.

戦

軍

美

Resim 20: Musashi'nin "Senki" (Savaş Ruhu) yi betimleyen hattı.

Hatta "Ay, soğuk ırmaktaki ayna" denmektedir.

Resim 21: Musashi'den Daruma (Bodidharma) çizimi, çini mürekkebi.

Resim 22:

Musashi'den Fudo Myoo, tahta oyma. Fudo (Kımlısız) ürkünç yüzlü tarafsız yargıç ve kötülüğün cezalandırıcısıdır. Sağ elinde kötülüğü bağlamak üzere bir ip, sol elinde de bir kılıçla alevlerin ortasında oturur. Burada Fudo "In" (Yin) ya da "Hasso" (sekiz evre) olarak bilinen Kendo tutumuyla, kılıcını iki eliyle kavramıştır.

BEŞ ÇEMBER KİTABI
GO RIN NO SHO
Miyamoto Musashi

GİRİŞ

Ni Ten Ichi Ryu denilen strateji¹ Yolu'nu² yıllardır öğretiyorum ve şimdi ilk kez yazılı olarak açıklayacağım. Kanei'nin yirminci yılının (1645) onuncu ayının ilk on günü içindeyiz. Gökyüzüne³ saygı sunmak, Kwannon'a⁴ dua etmek ve Buddha'nın önünde secdeye varmak üzere Kyushu'da Higo Twato'su dağına çekildim. Harima bölgesinden savaşçı Shininen Musashi No Kami Fujiwara No Genshin'im ve altmış yaşındayım.

Yüreğim, gençliğimden beri strateji Yolu'na eğilim duymaktaydı. İlk düelloma onüç yaşımıdayken girişip Shinto okulundan bir stratejisti, Arima Kihei'yi⁵ altettim. Yetkin bir stratejist olan Tadashima Akiyama'yı yendiğimde, onaltı yaşındaydım. Yirmibir yaşında başkente gidip çok çeşitli stratejistlerle karşılaştım ve hiçbir dövüşümde yenilmedim.

Bundan sonra bölge bölge dolaşıp çeşitli okullardan stratejistlerle karşılaştım ve altmış kadar dövüşe girmeme karşın hiçbirini kaybetmedim. Bu, onüç ilâ yirmisekiz-yirmidokuz yaşlarım arasında oldu.

-
- (1) *Strateji* : "Heiho" askeri strateji anlamına gelen Çince kökenli bir sözcüktür. "Hei" asker, "Ho" ise yöntem ya da biçim anlamına gelir.
 - (2) *Yol* : Yol, Japonca okunuşta "Michi", Çince'de ise "Do" olarak okunur. Çince "Tao" ya denktir ve savaşçının tüm yaşamı, kılıca bağlılığı, Tokugawa sisteminin Konfüçyüs esinli bürokrasisindeki yeri anlamına gelir. Kozmosa açılan yoldur; sanatçı ya da rahibin uyması gereken bir dizi etikten çok, Yol'u gösteren Tanrı'nın kutsal ayakizleridir.
 - (3) *Gökyüzüne saygı* : "Ten" ya da gökyüzü Shinto dini anlamına gelir. -İki karakteri, "Kami" (Tanrı) ile "Michi" (Yol)'yi birleştiren- Shinto Japonya'nın eski dinidir. Shinto'da pek çok ilah, çelik ve maya, yer ve sanayi vd. tanrılarıyla, İmparatorluk soyunun ataları olan ilk tanrılar vardır.
 - (4) *Kwannon* : Budizm'in merhamet tanrı(ça)sı.
 - (5) *Arima Kihei* : Shinto okulundan. Bkz not 15.

Otuzuma geldiğimde, geçmişime bir göz attım. Önceki zaferlerim, stratejide ustalaşmış olmamdan kaynaklanmıyordu. Belki doğal bir yetenek, ya da yazgının buyruğuydu, ya da başka okulların stratejilerinin zaafı nedeniyledi. Ondan sonra gece gündüz ilkeyi araştırmaya koyuldum ve elli yaşına geldiğimde, strateji Yolu'nu kavradım.

O günden bu yana da herhangi belirli bir Yolu izlemeden yaşadım. Ve strateji sayesinde ki sanatlarımı ve yeteneklerimi hayata geçirebildim - ve tüm bunları bir hocanın yol göstericiliği olmaksızın yaptım.⁶ Bu kitabı kaleme alırken Buddha yasasından, Konfüçyüs'ün öğretilerinden, eski savaş günlüklerinden ya da savaş taktiklerine ilişkin kitaplardan yararlanmadım. Fırçamı elime alıp Gökyüzü yolu ve Kwanon'da yansıdığı şekliyle Ichi okulunun gerçek ruhunu⁷ açıklamaya koyuldum. Onuncu ayın onuncu gününün gecesi, kaplan saatindeyiz.⁸

-
- (6) Tüm bunları bir hocanın yol göstericiliği olmaksızın yaptım: Muromachi döneminde kurumsallaşmış sanat gelenekleri, derece, ehliyet ve kıdem sistemleri vardı, bunlar Tokugawa bürokrasisinin yönetiminde sürdürülmüş ve olasılıkla daha da katı bir biçimde uygulanmıştır. Musashi çeşitli okullarda çeşitli sanatları öğrenmiş ama aydınlanmasından sonra kendi öğrenimini yürütmüş ve geleneksel rehberlikten ayrılmıştır. Boşluk kitabındaki son sözcükleri şöyledir: "Bundan sonradır ki şeyleri geniş anlamıyla düşünmeye başlayacak, Boşluğu Yol olarak kavrarken, Yol'un da Boşluk olduğun u göreceksin."
- (7) *Ruh* : "Shin" veya "Kokoro", "yürek", "can" ya da "ruh" olarak çevrilmiştir. Duygulanım, tarz olarak da anlaşılabilir. "Kılıç samurai'ın canıdır," sıkça söylene gelen bir deyiştir.
- (8) Kaplan saati : Yıllar, aylar ve saatler, eski Çin Zodyak zaman sistemine göre adlandırılmıştır.

地

昭和女子春日

京逸書

TOPRAK KİTABI

Strateji savaşçının zanaatıdır. Komutanlar bu zanaatı hayata geçirmeli, birlikler, bu Yol'u bilmelidir. Günümüz dünyasında strateji Yolu'nu gerçekten anlayan savaşçı yoktur.

Çeşitli Yollar vardır. Buddha'nın yasasıyla selamet Yolu, öğrenme yolunu yönlendiren Konfüçyüs Yolu, bir tabibin sağaltma Yolu, ozanın Waka⁹ yolu, çay,¹⁰ okçuluk,¹¹ ve daha pekçok sanat ve beceri vardır. Herkes eğilim duyduğunu uygular.

Savaşçının iki ise ikili kalem ve kılıç Yolu¹² olduğu ve her iki Yola

-
- (9) *Waka* : Otuzbir heceli şiir. Sözcük "Japonya'nın şarkısı" ya da "Uyumlu Şarkı" anlamına gelir.
- (10) *Çay* : Çay içimi, tıpkı kılıçla döğüş gibi, okullarda öğrenilir. Özde küçük bir odada, birkaç kişi arasında yalın, ince kurallara dayalı bir ayindir.
- (11) *Okçuluk* : Yay Nara ve Heian dönemlerinde samurai'n esas silahıydı, kılıç sonradan ön plana çıkmıştır. Okçuluk da çay ve kılıç gibi bir ayin olarak uygulanır. Savaş tanrısı Hachiman sık sık bir okçu olarak betimlenir ve yay, tanrıların gereçleri arasında sıkça rastlanan bir silahtır.
- (12) *Kalem ve kılıç* : "Bunbu Ichi" ya da "Kalemle kılıcın uyumu" fırçalı hatlarda sıkça betimlenmiştir. Tokugawa döneminde genç erkekler yalnızca Çince klasiklerin yazımı ve kılıç oyunlarında eğitilirlerdi. Kılıç ve kalem, Japon soylularının yaşamını doldururdu.

da eğilimi olması gerektiği söylenir. Bir insanın doğal bir yatkınlığı yoksa dahi, Yol'un her iki kesimine de sıkı sıkı sarılmakla savaşı olabilir. Genelde söylemek gerekirse, savaşçının Yolu ölümü kararlıca kabullenştir.¹³ Görev bilinci ya da utanç nedeniyle yalnızca savaşçıların değil, rahiplerin, kadınların, köylülerin, ve daha aşağı insanların öldüğü doğru olsa da, bu farklı birşeydir. Savaşçı insanları altetme üzerine temellenen strateji Yolu'nu öğrendiği için, farklıdır. Kişilerle kılıç döğüştürürken ya da savaşlara katılırken, kendimize ve efendimize¹⁴ güç ve ün kazandırabiliriz. Stratejinin erdemi budur.

(13) *Ölümü karartıca kabulleniş* : Bu fikir, Yamamoto Tsunenori ve Nabeshima Han ya da günümüz Saga'sından birkaç samurai'in onyedinci yüzyılda yazdığı Ha Gakure ya da "Gizli Yapraklar" da açıklanan felsefede özetlenebilir. Tokugawa'lar yönetiminde Konfüçyüs esinli sistemin dayatılan mantığı samurai arasında istikrar sağlamıştı, ama aynı zamanda Bushido'nun kimi yönlerinin zaafa uğramasını da getirdi . Gerek samurai, gerekse komutanların disiplini gevşedi. Yamamoto Tsunenori yıllarca Nabeshima Han'ın ağası Mitsushige'ye danışmanlık yapmıştı ve efendisinin ölümü üzerine, geleneksel tarzda ailesiyle birlikte intihar etmek istemişti. Bu tür intihar yeni yasalarla kesinlikle yasaklanmış olduğundan, Yamamoto üzüntü içinde Nabeshima Han'ın sınırına çekildi. Burada aynı durumda birkaç kişiyle karşılaşp, birlikte Bushido'nun çöküşü olarak gördükleri bu duruma karşı bir ağıt kaleme aldılar. Eleştirileri, Mushido'nun yaşam süresi içinde Japonya'nın değişen yüzü konusunda aydınlatıcıdır: "Bir savaşçı için, savaşçının Yolu'na (Bushido) bağlı kalmaktan başka yol yoktur. 'Savaşçının Yolu nedir?' sorusunu çabucak yanıtlayabilecek pek az kimse vardır. Çünkü onu yüreklerinde bilmemektedirler. Bundan, Savaşçının Yolu'nu uygulamadıklarını görebiliriz. Savaşçının Yolu'yla ölüm kastedilmektedir. Yaşamla ölüm arasında bir seçim sözkonusu olduğunda, ölümü seçmek demektir. Bundan fazla bir anlam ifade etmez. Şeylerin içine nüfuz edebilmek, kararlı olmak, demektir. 'Niyetlerini gerçekleştirmeden ölmek, yararsızca ölmek demektir,' gibi deyişler, güçsüz Kyoto, Osaka Bushido'suna özgüdür. Yaşam ve ölüm seçenekleriyle karşı karşıya kaldıklarında, özgün plana uyma konusunda kararsızdırlar. Yaşamayı herkes ister. Akıllarında hayatta kalmayı bulundurarak kuram-

lar oluşturuyorlar. 'Niyetinde başarıya ulaşmayan kişinin yaşamaya devam etmesi korkaklıktır,' deyişi kalpsiz bir tanımdır. Yenilince ölmenin işe yaramaz bir ölüm olduğunu ileri sürmek, deli bir görüştür. Bu utanç verici birşey değildir. Savaşçının Yolu'nda yapılabilecek en önemli şeydir. Ruhunu sabahtan akşama doğru tutup ölüm fikrine alışabilirsen, ölümdede kararlı olabilirsen, ve kendini bir ceset olarak görebilirsen, ve böylelikle de Savaşçının Yolu'yla bütünleşebilirsen, yaşamdan yenilgi olasılığı olmadan geçebilir, görevini tam olarak yerine getirebilirsin.

"Hizmetkâr, efendisinin işi konusunda dürüstçe düşünmelidir. Büyülesi bir kişi, yetkin bir görevlidir. Bu evde mükemmel centilmen kuşakları yetişmiştir ve sıcak sevecenlikleri hepimizi... tüm atalarımızı derinden etkilemiştir. Bunlar bedenlerini ve ruhlarını efendileri için teslim etmekten çekinmezlerdi.

"Dahası, evimiz bilgelik ve teknik beceri bakımından da yetkindir. Bu, bizim yararımıza kullanılabilse ne büyük mutluluk olur.

"En esneklikten uzak, tümüyle yararsız bir adam dahi, yalnızca efendisinin refahını düşünmekle yetinse, başka hiçbir şey yapmasa da, güvenilir bir hizmetkâr olur. Yalnızca bilgeliğin ve teknolojinin pratik yararlarını düşünmek, bayağılıktır.

"Bazı insanlar apansız esinlere açtırlar. Bazılarıysa hızlı düşünmez, uzun uzadıya düşündükten sonra yanıtı verabilirler. Konunun ruhuna indiğimizde, insanların doğal yatkınlıkları farklı da olsa, Dört Ant'ı gözönünde bulundurarak, düşüncen kendi refahının üzerine çıktığında, onu aştığında, düşünceden bağımsız olan bilgelik çıkar ortaya. Şeyleri derinlemesine düşünen kişi, geleceği dikkatle gözönünde bulundursa da, genellikle kendi refahını düşünecektir. Böylesi kötü düşünmenin sonucunda da yalnızca kötü eylemlerde bulunacaktır. Aptal insanların çoğunun kendi refahlarından ötesini düşünmeleri çok zordur.

"Dolayısıyla, bir işe giriştiğinde, başlamadan önce niyetlerini Dört Ant üzerinde topla ve bencilliği ardına koy. O zaman başarısızlığa uğramazsın.

"Dört Ant : Savaşçı Yolu'na ilişkin olarak asla geç kalma. Efendine yararlı ol. Ebeveynlerine saygılı ol. Sevginin ve üzüntünün ötesine geç; insanın iyiliği için varol.

(14) Efendimiz : Kendileri için döğüşmek üzere samurai çalıştıran daimyo'ya gönderme (bir önceki nota bakınız.)

Strateji Yolu

Çin'de ve Japonya'da Yol'un uygulayıcıları "strateji ustaları" olarak bilinir. Savaşçıların bu Yol'u öğrenmesi gereklidir.

Son zamanlarda dünyada stratejist olarak geçinen insanlar çıkmıştır ortaya, oysa bunlar genellikle eskrimcilerdir. Hitachi bölgesindeki Kashima Kantori tapınaklarının¹⁵ bekçileri tanrılardan aldıkları derslerle bu öğreti üzerinde temellenen okullar oluşturmuş, ve ülkeden ülkeye dolaşarak insanları eğitmişlerdir. Stratejinin son zamanlarda kazandığı anlam, budur.

Eski zamanlarda strateji On Yetenek ve Yedi Sanat arasında, yararlı bir uygulama sayılırdı. Sanat olduğu kesindi, ama yararlı bir uygulama olarak yalnızca eskrimle sınırlandırılmış değildi. Eskrimin gerçek değeri, eskrim tekniklerinin sınırları içinde görülmemelidir.

Dünyaya baktığımızda, satılık sanatlar görürüz. İnsanlar kendi benliklerini satmak için gereçler kullanmaktadırlar. Fındık ve çiçekte olduğu gibi, fındık, çiçekten daha az değerli addedilmeye başlamıştır. Benzer şekilde, strateji Yolu'nda, Yol'u öğretme ve öğrenme, çiçeğin açmasını hızlandırmak üzere, tekniğin renklendirilmesi ve sergilenmesiyle ilişkilidir. "Bu Dojo"dan ve "O Dojo"dan¹⁶ sözediliyor. Kâr peşinde koşuyorlar. Bir zamanlar biri, "Olgunlaşmamış strateji üzüntü kaynağıdır," demişti. Bu, doğru bir deyişti.

(15) *Koshima Kantori tapınakları* : Özgün Kendo okulları Shinto tapınaklarında korunan geleneklerde bulunabilir. Okul atalarının çoğu, Kashima ve Kantori tapınaklarının hâlâ bulunduğu, Tokyo yakınlarındaki Kanto bölgesinde gömülüdür. Musashi'nin onüç yaşındayken öldürdüğü samurai, Arima Kihei, tapınaklara bağlı Shinto okulundan bir kılıç döğüşçüsüydü. Yagu okulu, Kashima tarzından türemiştir. Shinto, gündelik yaşamda bir sanayi diniydi, ve Kashima ve Kantori tapınaklarında tapınılan Savaş Tanrıları'na, Shinto okulunun gündelik uygulaması olarak bugün de tapınılmaktadır.

(16) *Dojo* : "Yol yeri", birşeyin öğrenildiği yer anlamına gelir.

İnsanların hayattan geçip gitmeleri dört Yol'dan¹⁷ olur: soylular, çiftçiler, zanaatkârlar ve tacirler.

Çiftçinin Yolu. Tarım araçları kullanarak mevsim değişikliklerini izler ve ilkbahardan sonbahara dönüşümü izler.

İkinci yol, tacirin yoludur. Şarap imalcisi malzemesini toplar ve hayatını kazanmak için onlardan yararlanır. Tacirin yolu daima kazanç sağlayarak yaşamaktır. Tacirin Yol'u, budur.

Üçüncü olarak, kendi Yol'unun silahlarını taşıyan soylu savaşçı gelir. Savaşçının Yol'u, silahlarının erdeminde ustalaşmaktır. Bir soylu kişi eğer stratejiden hoşlanmıyorsa, silahlarının yararını da değerlendiremeyecektir; dolayısıyla, bundan biraz zevk alması gerekmez mi?

Dördüncü olarak zanaatkârın Yol'u gelir. Marangozun yolu¹⁸ kendi araçlarını kullanmada yetkinleşmek, öncelikle planını gerçeğe uygun ölçülerde çıkartıp, sonra işini plana uygun olarak yürütmesinden geçer. Soylu kişinin, çiftçinin, zanaatkârın ve tacirin dört Yol'u bunlardır.

Marangozun Yol'unun Stratejiyle Kıyaslanması

Marangozlukla kıyaslama, evlerle bağıntılar aracılığıyla olur. Soyluluğun evleri, savaşçıların evleri, Dört ev¹⁹, evlerin yıkılması, evlerin yükselmesi, evin tarzı, evin geleneği, ve evin adı. Marangoz yapı için bir ana plan kullanır, strateji Yol'u da bir sefer planına sahip olması

(17) *Dört Yol* : Japon toplumundaki dört sınıfın açıklaması için İngilizce'ye çevirenin önsüzüne bkz.

(18) *Marangoz* : Japonya'da, Musashi'nin diğumundan birkaç kuşak önce yapılmaya başlanan büyük şatoların duvarları dışında bütün yapılar, ahşaptı. "Marangoz", mimar ve inşaatçı anlamına gelmektedir.

(19) *Dört ev* : Heian döneminde Japonya'yı yöneten Fujiwara ailesinin dört kolu vardı. Ayrıca dört değişik çay okulu vardır.

bakımından bunu andırır. Eğer savaş sanatını öğrenmek istiyorsan, bu kitabı iyi incele. Hoca iğneye, öğrenci ipliğe benzer. Sürekli alıştırmayı yapmalısın.

Marangozbaşı gibi, komutan da doğanın kurallarını, ülkenin kurallarını ve evlerin kurallarını bilmelidir. Ustabaşının Yol'u, budur. Marangozbaşı kulelerin ve tapınakların mimari kuramını, sarayların planlarını bilmeli ve evleri yükseltmek için işçiler kullanmalıdır. Marangozbaşının Yol'u, bir savaşçı evinin komutanının Yol'una benzer.²⁰

Evlerin inşaatında, ahşap seçimi yapılır. Dışarıdan görülen sütunlarda düz, budaksız kereste, iç sütunlardaysa düz ve az budaklı kereste kullanılır. Eşikler, kapı lentoları, kapılar ve sürme kapılarda²¹, pek sağlam olmasa da, en güzel görünümlü kereste kullanılır. Budaklı ve yamru yumru da olsa, sağlam keresteler inşaatta daima gözle görülmeyen yerlerde kullanılabilir. Güçsüz ya da budaklı kereste ise, önce iskele kurulurken kullanılır, sonra da yakılır.

Marangozbaşı adamlarına görev dağılımını yeteneklerine uygun olarak yapar. Döşemeciler, sürme kapı imalatçıları, eşik ve lento ustaları, tavan işçileri gibi. Az yetenekli olanlar zemin kirişlerini yerleştirir, yeteneksizler de takozları yapar ya da başka işlerle uğraşır. Eğer marangozbaşı adamlarını iyi tanır ve yeteneklerine göre kullanırsa, ortaya çıkan eser, güzel olacaktır.

Marangozbaşı adamlarının yetenek ve sınırlarını gözönünde bulundurmalı, sürekli aralarında dolaşmalı ve akla aykırı hiçbir şey istememelidir onlardan. Moral ve ruh durumlarını izlemeli, ve gerektiğinde cesaret verici olmayı bilmelidir. Strateji ilkesinde de durum böyledir.

(20) *Savaşçı evi* : Tarihinin büyük bölümünde Japonya üzerinde denetim sahibi olan savaşçı ailelerin, her birinin kendi komutanı olan, özel orduları bulunmaktaydı.

(21) *Sürme kapılar* : Sürme kapılar, portatif duvar ve kepenkler Japon mimarisinde sıkça kullanılan öğelerdi. Portatif ahşap kepenkler pencerelere geceleri ya da kötü havalarda takılırdı.

Strateji Yolu

Marangoz, tıpkı asker gibi, kendi araçlarını kendi bilir.²² Malzemesini araç kutusu içinde yanında taşır ve marangozbaşının talimatı altında çalışır. Kazmayla sütunlar ve kemerleri yapar, planyayle döşeme tahtalarını ve rafları biçimlendirir, incecik kafesler açar, oymalar yapar ve ustalığının elverdiğince temiz ve ince çalışır. Marangozların hünere budur. Marangoz ustalaşıp da ölçüleri anlamaya başladığında, başmarangoz olur.

Marangozun başarısı, iyi kesen aletleriyle, küçük sunaklar,²³ yazı masaları, masalar, kağıt fenerler, ekmek tahtaları ve küp kapakları yapabilesidir: Bunlar marangozun uzmanlığıdır. Aynı durum askerler için de sözkonusudur. Bunun üzerine uzun uzun düşünmen gerek.

Marangozun başarısı eserinin çarpık çurpuk olmamasında, menteşelerin birbirini tutmasında, ve uçların birbirine denk düşmesindedir. Bu, işin en önemli yanındır.

Eğer bu Yol'u öğrenmek istiyorsan, bu kitapta yazılanları bir bir ele al. Yeterince araştırma yapmalısın.

Bu Strateji Kitabındaki Beş Kitabın Anahatları

Yol beş kitap halinde gösterilmiştir,²⁴ bunların herbiri farklı bir

-
- (22) Marangoz, tıpkı asker gibi kendi araçlarını kendi bilir : Japon kılıçlarının bilenip cilalanması bugün yalnızca uzmanlarca yapılan bir iştir, ama bu sanat savaşlar çağında daha yaygındı. Eğer bir kılıç iyi cilalanmamışsa ve ağız iyi bilenmemişse, çok keskin bir silah dahi olsa, iyi kesemez.
- (23) *Küçük sunaklar* : Her Japon evinde Shinto tanrılarına ayrılmış küçük sunaklar bulunur.
- (24) Beş kitap : Go Rin No Sho beş çember kitabı anlamına gelir. Budizm'in "Go Dai"yı (Beş Büyükler), kozmosu oluşturan beş unsurdur: toprak, su, ateş, rüzgar ve boşluk. Budizm'in "Go Rin"i (Beş Çember) insan bedeninin beş kısmıdır: baş, sol ve sağ dirsekler ve sol ve sağ dizler.

yöne ilişkindir. Bunlar Toprak, Su, Ateş, Gelenek (Rüzgar)²⁵ ve Boşluk²⁶ tur.

İchi okulum açısından strateji Yol'unun gövdesi, Toprak kitabında açıklanmıştır. Yalnızca kılıç oynatmakla gerçek Yol'u kavramak, zordur. En küçük şeyleri ve en büyükleri, en sığ olanları ve en derinleri bil. Toprağa çizilmiş düz bir yol gibi bu ilk kitaba Toprak kitabı denmiştir.

İkinci kitap, Su kitabıdır. Su temel olduğunda ruh, suya benzer. Su kabının şeklini alır, kimi zaman bir damladır o, kimi zamansa öfkeli deniz. Suyun rengi duru mavidir. İchi okulunun şeyleri bu kitapta durulukla sergilenebilir.

Kılıç oynatmanın ilkelerinde ustalaşırsan, bir adamı altettiğinde, dünyadaki herkesi altedebilirsin. Bir adamı altetmenin ruhu, on milyon kişiyi altetmeninkiyle aynıdır. Stratejist, tıpkı küçük bir modelden kocaman bir Buddha yapar gibi, küçük şeylerden büyük şeyler çıkartır. Bunun nasıl yapıldığını ayrıntılarıyla yazamam. Stratejinin ilkesi bir şeye sahip olmak, onbin şey bilmektir. İchi okulunun şeyleri yazılıdır Su kitabında.

Üçüncüsü, Ateş kitabıdır. İster küçük olsun ister büyük, ateşin ruhu ürkütücüdür, muharebelerinki de öyle. Muharebelerin Yol'u adam adama döğüşte de, onbin kişilik savaşlarda da aynıdır. Ruhun büyüüp küçülebileceğini görmelisin. Büyük olanı algılamak, kolaydır; küçük olanı zor. Kısası, çok sayıda insanın konum değiştirmesi zordur; çünkü hareketleri kolaylıkla öngörülebilir. Bireyse kolaylıkla fikrini değiştirebilir; bu nedenle de hareketlerini öngörmek, zordur. Bunu kavranılabilir. Bu kitabın özü, hızlı karar verebilmek için gece gündüz temrinler

(25) *Rüzgar* : Japonca'da rüzgarı belirleyen harf, aynı zamanda "uslup" anlamına da gelir.

(26) *Boşluk* : Boşluk, ya da Hiçlik, dünyevi şeylerin yanıltıcı doğasına işaret eden Budist bir ıstılahtır.

yapmada yatar. Strajide, ruhunu değiştirmeksizin temrini normal yaşamının bir parçası haline getirmen gereklidir. Ateş kitabında muharebe-
de dögüş anlatılmaktadır.

Dördüncüsü Rüzgar kitabıdır. Bu kitap benim Ichi okulum üzerine değil, başka staretji okulları üzerinedir. Rüzgar'dan, stratejinin eski geleneklerini, günümüz geleneklerini ve aile geleneklerini kastediyorum. Böylelikle dünyadaki staretjileri açıklıkla betimliyorum. Bu, gelenektir. Başkalarını tanımaksızın kendini tanımak zordur. Her Yol'un yan yolları vardır. Bir Yol'u günü gününe öğreniyorsan ve ruhun yolunu şaşırsan, iyi bir Yol'a uyduğunu sanabilirsin, ama gerçekte bu hakiki Yol değildir. Doğru Yol'u izlerken yolunu biraz saptırırsan, sonradan bu büyük bir sapmaya dönüşür. Bunu kavramalısın. Başka stratejiler salt kılıç oyunları olarak algılanır olmuşlardır, bunun böyle olması da şaşırtıcı değildir. Kılıç oyununu içermesine karşın, benim stratejimin yararı ayrı bir ilkece yatmaktadır. Gelenek (Rüzgar) kitabında, başka okullarda stratejiden ne anlaşıldığını açıkladım.

Beşincisi, Boşluk kitabıdır. Boşluk'tan başı ve sonu olmayanı kastediyorum. Bu ilkeye ulaşmak, ilkeye ulaşmamak anlamına gelir. Strateji Yolu, doğanın Yolu'dur. Doğanın gücünü değerlendirip her durumun ritinini kavradığında, düşmanı doğallıkla vurabilirsin. Tüm bunlar, Boşluğun Yolu'dur. Boşluk kitabında, Yol'un doğaya uygun olarak nasıl izleneceğini anlatıyorum.

Ichi Ryu Ni To (Bir Okul - iki kılıç) Adı

Savaşçılar, hem komutanlar hem de askerler, bellerinde iki kılıç²⁷

(27) *İki kılıç* : Samurai kuşaklarına kesici yüzleri yukarı doğru iki kılıç takarlardı. Kısa kılıç, yani yoldaş kılıç her zaman kuşanılır, uzun ise yalnızca dışarıda taşınırdı. Zaman zaman kılıçların tarzını ve uzunluğunu belirleyen kurallar konurdu. Samurai'nin iki kılıç taşımaya cevaz varken, öbür sınıflar, yol kesen haydutlardan korunmak amacıyla tek kılıç kuşanabiliyorlardı (bkz. İngilizce'ye çevirenin önsözü). Samurai kısa kılıçlarını yatarken başuşlarında tutarlardı, ve her samurai evinin girişinde uzun kılıçlar için kafesler bulunurdu.

taşırılar. Eskiden bunlara uzun kılıç ve kılıç denirdi, şimdise kılıç ve yoldaş kılıç olarak biliniyorlar. Nedeni ne olursa olsun, ülkemizde bir savaşçının belinde iki kılıç taşıdığını söylemek yetecektir. Bu, savaşçının Yol'udur.

"Nito Ichi Ryu" her iki kılıcı kullanmanın yararlarını gösterir.

Mızrakla kargı²⁸ dışarıda taşınan silahlardır. Stratejinin Ichi okulu Yolu öğrencileri baştan itibaren her iki elde kılıç ve uzun kılıçla eğitim görürler. Bu, gerçektir: hayatını feda ettiğinde, silahlarını tümüyle kullanmış olmalısın. Bunu yapmamak, silahlardan birini çekmeden ölmek, hatalıdır.

Eğer kılıcı iki elinle tutarsan, sağa sola savurmak, zor olur, benim yöntemim, kılıcı tek elde taşımaktır. Bu mızrak ve kargı gibi büyük silahlar için geçerli değildir, ama kılıç ve yoldaş kılıçlar tek elde taşınabilir. At sırtında, düzensiz yollarda ya da bataklık arazilerde, çamurlu piriç tarlalarında, taşlık zeminde, ya da kalabalıkta dolaşırken kılıcı iki elle kavramak, zahmetlidir. Uzun kılıcı iki elle kavramak doğru Yol değildir, eğer bir elinde yay ya da mızrak ya da başka bir silah varsa, uzun kılıç için yalnızca öbür elin uygun demektir. Ama düşmanı tek elle biçmek zorsa, o zaman öteki elini de kullanmalısın. Kılıcı tek elle kavramak zor değildir; bunu öğrenmenin Yol'u, her iki elde birer uzun kılıçla çalışmaktır. Başta zor gelebilir, ama herşey başlangıçta zordur. Yayı germe zordur, kargıları taşımak zordur; yaya alıştıka gerişin güçlenir. Uzun kılıcı kavramaya alıştığında, Yol'un gücünü kazanacak ve kılıcı iyi kavrayacaksın.

(28) *Mızrakla kargı* : Mızrakla kargı dövüşlerinin teknikleri kılıç dövüşününkülerle aynıdır. Mızrak ilkin Muromachi döneminde, özellikle de devasa piyade ordularının silahı olarak gözde haline geldi, sonradan ise Tokugawa döneminde daimyo'nun başkente geli ve gidiş resmigeçişlerinde bir tören silahına dönüştü. Mızrak kesme ve dürtmede kullanılır, fırlatılmaz.

Kargı ve benzeri uzun, kavisli yüzlü silahlar özellikle süvarilere karşı etkiliydi ve erkekleri evden uzak olan kadınlarca evlerini koruma amacıyla kullanılırdı yaygınca. Günümüzde de bu sanat genellikle kadınlarca öğrenilmektedir.

İkinci kitap, Su kitabında da açıklayacağım gibi, uzun kılıcı kullanmanın kestirme bir yolu yoktur. Uzun kılıç genişçe, yoldaş kılıç da gövdeye yakın kullanılmalıdır. Kavranması gereken ilk şey, budur.

İchi okuluna göre, uzun silahla da kazanabilirsin, kısa silahla da. Kısacası, İchi okulunun ruhu, hangi silahla olursa olsun, silahın boyu ne olursa olsun, kazanmaktır.

Bir kalabalıkla dövüşürken, özellikle de tutsak almak istiyorsan, iki kılıç kullanmak daha doğrudur.

Bunlar ayrıntılı olarak açıklanamazlar. Bir şeyden, onbin şey öğreneceksin. Strateji Yol'una ulaştığında, göremeyeceğin hiçbir şey kalmayacak. Sıkı çalışmalısın.

"Strateji"nin İki Harfinin Yararları

Uzun kılıcın ustalarına stratejist denir. Öbür savaş sanatlarında, yayda ustalaşanlara okçu, mızrakta ustalaşanlara mızrakçı, tüfekte²⁹ ustalaşanlara nişancı, kargıda ustalaşanlara kargıcı adı verilir. Ama uzun kılıç Yol'unun ustalarına "uzun kılıççılar" demeyiz, ya da "yoldaş kılıççılar" dan sözetmeyiz. Yay, tabanca, mızrak ve kargı hep savaşçıların gereçlerinden olduğu için, kuşkusuz stratejinin unsurlarıdır. Ama uzun kılıcın erdeminde ustalaşmak, dünyayı ve kendini yönetmektir ve bu nedenle de uzun kılıç stratejinin temelidir. İlke, "uzun kılıç yoluyla strateji" dir. Kişi uzun kılıcın erdemine ulaşırsa, on adamı birden aldedebilir. Bir kişinin on kişiyi aldedebileceği gibi, yüz kişi bin kişiyi, bin kişi onbin kişiyi yenebilir. Benim stratejimde bir kişi onbine bedeldir ve bu strateji savaşçının eksiksiz hüneridir.

Savaşçının Yol'u Konfüçyüscülük gibi, Budizm gibi, belirli gelenekler, sanatsal başarı ve dans³⁰ gibi başka Yol'ları içermez. Eğer Yol'u biliyorsan, onu herşeyde göreceksin. İnsanlar kendi Yol'larını parlatabilmeliler.

(29) *Tüfek* : Japon tüfeği, misyonerlerin ülkeye getirdiği biçimiyle fitilli tüfektir. Fitilli tüfek, onsekizinci yüzyılda dek kullanıldı.

(30) *Dans* : Çeşitli dans biçimleri vardır. Yerel kişilerin katıldığı ve çok renkli geçen, ve zaman zaman çok kişinin katıldığı harman dansı gibi festival dansları vardır. Stilize dans hareketleri yapan birkaç oyuncunun oynadığı Noh tiyatrosu vardır. Ayrıca yelpaze dansı ve kılıç dansı da vardır.

Stratejide Silahların Yararı

Silah kullanmanın bir zamanı ve yeri vardır.

Yoldaş kılıç en uygun, dar mekanlarda ya da düşmanla yakın dövüşte kullanılır. Uzun kılıçsa her durumda etkince kullanılabilir.

Kargı, savaş alanında mızrak kadar etkili değildir. Mızrakla inisiyatifi ele alabilirsin; kargı, savunma silahıdır. İki eşit güçte adam arasında mızrak bir miktar fazladan güç sağlar. Mızrağın da kargının da kendi kullanım alanları vardır ama, ikisinde dar mekanlara uygun değildir. Bunlar temelde alan silahlarıdır.

Her durumda, eğer "kapalı mekan"³¹ teknikleri öğreniyorsan, düşüncen daralacak, ve gerçek Yol'u unutacaksındır. O zaman da gerçek karşılaşmalarda zorluk çekersin.

Yay muharebenin başlarında, özellikle de alan muhaberelelerinde, mızrakçılar arasından çabucak atma olanağı sağladığından, taktik bakımından güçlü bir silahtır. Ama kuşatmalarda ve düşmanın kırk metreden daha uzakta bulunduğu yerlerde etkin sonuçlar vermez. Bu nedenle günümüzde pek az geleneksel okçuluk okulu vardır. Bugünlerde böylesi bir hünerin pek kullanım alanı yok.

Kalelerin içinden kullanıldığında, tüfeğin üzerine silah yoktur. Safalar birbirine girişmeden önce alanda da en üstün silahtır, ama kılıçlar bir kez çatılınca, tüfeğe yer kalmaz.

Yayın yararlarından biri, okları uçarken izleyebilir ve buna göre nişan alabilirsin; oysa tüfek mermisi görülmez. Bunun önemini kavramalısın.

Nasıl bir atın dayanıklı ve kusursuz olması gerekiyorsa, aynı şey silahlar için de zorunludur. Atlar güçlü adımlarla yürümeli, kılıç ve yoldaş kılıçlar da güçlü kesmelidir. Mızrak ve kargılar ağır kullanıma dayanıklı olmalı: yay ve tüfekler sağlam olmalıdır. Silahlar süslü değil, güçlü olmalı.

(31) *Kapalı mekan teknikleri* : Dojo'lar genellikle rakip okulların meraklı gözlelerinden uzakta pekçok formalite ve ayinin uygulandığı kapalı mekanlarda bulunurdu.

Silahlar arasında yeğlediğin bir tanesi olmamalı. Bir silahla fazlasıyla içli dışlı olmak da, onu iyi tanımamak kadar kötüdür. Başkalarını taklit etmemeli, doğru dürüst kullanabileceğin silahları seçmelisin. Komutanların ve askerlerin sevip sevmeme gibi bir durumları olmamalıdır. Bunları iyice öğren.

Zamanlama Stratejidir

Herşeyde bir zamanlama vardır. Stratejide zamanlama çok temrin yapmadan öğrenilemez.

Zamanlama dansa ya da nefesli veya yaylı çalgılarda da önemlidir, çünkü ancak zamanlama iyiye ritim sağlanır. Zamanlama ve ritim askerlik sanatlarında, yay ve tüfek atmada ve ata binmede de önemlidir. Bütün hüner ve yeteneklerde zamanlama vardır.

Boşlukta da zamanlama vardır.

Şavaşının tüm yaşamı, çabaları ve çöküşünde, uyum ve uyumsuzlukta zamanlama vardır. Benzer şekilde, tacirin Yolu'nda, sermayesinin yükselip düşmesinde de zamanlama vardır. Herşey yükselme ve düşme zamanlaması gerektirir. Bunu ayırmsayabilmelisin. Stratejide çeşitli zamanlama düşünceleri vardır. Daha başından uygun ve uygun-suz zamanlamayı, ve irili ufaklı şeyler arasından, hızlı ve yavaş zamanlamalar arasından geçerli zamanlamayı, mesafe ve zemin zamanlamasını da gözönünde bulundurarak, seçebilmelisin. Stratejide esas olan, budur. Zemin zamanlamasını bilmek özellikle önemlidir, yoksa stratejin belirsizleşir.

Muharebeleri, düşmanlarının zamanlamasını bilip beklemedikleri bir zamanlama kullanma hünerinden kaynaklanan Boşluk zamanlamasıyla kazanabilirsin.

Kitapların beşi de, temelde zamanlamayla ilgilidir. Tüm bunları kavrayabilmek için yeterince temrin yapmalısın.

Yukarıda verilen Ichi okulu stratejisini gece gündüz uygularsan, ruhun doğal olarak genişler. Geniş ölçekli strateji ve dünyada öğretilen yüzyüze döğüş stratejisi, böyledir. Ve ilk kez beş kitapta, Toprak, Su, Ateş, Gelenek (Rüzgar) ve Boşluk kitaplarında kayda geçti. Strateji öğrenmek isteyenlere, benim Yol'um bu:

1. Dürüst düşünceden sapma.
2. Öğrenme, temrindedir.
3. Her sanatla tanış.
4. Bütün mesleklerin Yol'larını öğren.
5. Dünyevi konularda kazançla kaybı ayırdet.
6. Herşeye ilişkin sezgisel yargı ve anlayışın olsun.
7. Görülemeyen şeyleri algıla.
8. En küçük ayrıntıyı dahi önemse.
9. Yararı olmayan hiçbir şey yapma.

Bu geniş ilkeleri yüreğine işleyip strateji Yol'unda temrinde bulunmak önemlidir. Eğer olaylara geniş bir açıyla bakmıyorsan, stratejide ustalaşman, zor olur. Bu stratejiyi edindir ve öğrenirsen, yirmi-otuz düşman karşısında dahi yenilgiye uğramazsın. Ve başlamak için herşeyden önce, yüreğine stratejiyi işlemeli, ve Yol'a açık yüreklilikle sarılmalısın. İnsanları kavgada gerçekten yenmeye başlayacaksın ve gözünle kazanabilir hale geleceksin. Yine temrinle kendi bedenini özgürce denetlemesini, insanları bedenle alt etmesini öğreneceksin ve yeterli temrinle, ruhunla aynı anda on kişiyi alt edebileceksin. Bu noktaya ulaştığında, yenilmezlik mertebesine erişmiş olmaz mısın?

Dahası, geniş ölçekli stratejide, üst çok sayıda altı ustalıklı yönetebileceğin, doğruluktan ayrılmayacak, ülkeyi yönetip halkı yöneticinin disiplinini korumak üzere esirgeyecektir. Eğer ruhu yenilmez kılacak, kişiye destek olacak ve onur kazandıracak bir Yol varsa bu Strateji Yoludur.

Shoho (1645)'nin ikinci yılı, beşinci ay, onikinci gün. Teruo Maganojo³²

SHINMEN MUSASHI

(32) *Teruo Maganojo* : Bazen Teruo Nobuyuki adı da verilen, Musashi'nin Go Rin No Sho'yu ithaf ettiği öğrencisi.

水

SU KİTABI

NinTen Ichi strateji okulunun ruhu suda temellenir ve bu Su Kitabı Ichi okulunun uzun kılıç biçimini alan zafer yöntemlerini açıklamaktadır. Dil Yol'u ayrıntılarıyla açıklamaya yeterli değildir, ama sezgisel olarak kavranabilir. Bu kitabı incele, her sözcüğü okuduktan sonra üzerinde düşün. Anlamı gevşekçe yorumlarsan Yol'da yanılırsın.

Strateji ilkeleri buraya tekil dögüş terimleriyle yazıldı ama geniş düşünüp onbinlerin katıldığı muharebelerin kavrayışına erişmelisin.

Strateji Yol'dan biraz şaşman durumunda sapmaya uğrayıp kötü yollara düşeceğin için, başka şeylerden farklıdır. Bu kitabı yalnızca okumakla yetinirsen, strateji Yolu'na erişemezsin. Yalnızca okuyup geçme, ya da ezberleyip taklit etme, ama ilke yüreğine işlesin ve bunları bedeninde özümle.

Stratejide Ruhsal Durum

Stratejide ruhsal durumun normalden farklı olmamalı. Hem dögüşte hem de gündelik yaşamında kararlı ama sakin olmalısın. Durumları gerilimsiz karşıla, ama tedirginlik olmasın, ruhun dingin, ama önyargısız olsun. Ruhun dingin olduğu zamanlar dahi bedenini gevşetme; bedenin gevşediğindeyse ruhunu koyverme. Bedenin ruhunu etkilemesin, ruhun da bedenini. Ne cansız ol ne de aşırı canlı. Coşkulara kapılmış bir ruh da güçsüzdür, bitkin bir ruh da. Düşmanın senin ruhunu okumasına fırsat verme.

Ufak tefek insanlar iri yarı insanların ruhunu iyice tanımalıdır, iri yarı insanlar da ufak tefek olanlarınkini. Boyun ne olursa olsun, kendi bedeninin tepkilerine kapılma. Açık ve kısıtlanmamış bir ruhla, olgula-

ra yuksekten bak. Bilgeliğini ve ruhunu eğitmelisin. Bilgeliğini zenginleştir: adaleti öğren, iyiyi kötüyü ayırd et, farklı sanatların Yol'larını bir bir incele. İnsanlar tarafından aldatılamaz hale geldiğinde, stratejinin bilgeliğine erişmiş olacaksın.

Stratejinin bilgeliği başka şeylerden farklıdır. Ruhunu istikrarlı kılabilmek için, savaş alanında sıkıştırılmış dahi olsan, durmaksızın bu strateji ilkelerini aramalısın.

Stratejide Duruş

Başın hep dik olsun; boynunu eğme, başını yukarı kaldırma ya da yana çevirme. Alnın ve gözlerinin arası kırışık olmamalı. Gözlerini yuvarlama ya da kırpıştırma, ama hafifçe kıs. Yüz hatların derli toplu olsun, burnunu düz tut, burun deliklerin hafif aralık olsun. Ense çizgini düz tut, saç çizgine ve benzer şekilde omuzlarından aşağıya bütün gövdene dirilik kat. Her iki omuzunu da kıs ve kalçalarını çıkartmadan dizlerinden parmak uçlarına dek bacaklarına kuvvet yükle. Karnına, kalçalarını kıvrımayacak şekilde destek ol. Yoldaş kılıcını belinde midene doğru tak, öyle ki, karnın dışarı uğramasın.

Bütün strateji biçimlerinde doğuş duruşunu gündelik hayatta da sürdürmek ve gündelik duruşunu doğuş duruşu haline getirmek gereklidir. Bunu iyi araştırmalısın.

Stratejide Bakış

Bakış geniş ve enli olmalı. Bu ikili "Duyumsama ve Görüş" bakışıdır. Duyumsama güçlü, görüşse zayıftır.

Stratejide uzaktaki şeyleri yakındaymış gibi, yakındakileri de uzakta gibi görmek, önemlidir. Stratejide düşmanın kılıcını tanımak ve onun anlamsız hareketlerinden etkilenmemek, önemlidir. Bunu bellemelisin. Tekil doğuşta de, geniş ölçekli muharebede de bakış, aynıdır.

Stratejide gözkürelerini oynatmadan her iki yana da bakabilmek gereklidir. Bu yeteneği çok çabuk kazanamazsın. Burada yazılanları öğren, bu bakışı günlük yaşamında edin, ve ne olursa olsun, değiştirme.

Uzun Kılıcı Tutmak

Uzun kılıcı baş ve işaret parmağının uçarcasına, orta parmağının ne sıkı ne gevşek, ve son iki parmağının da sıkı kavrayışıyla kavra. Elllerinde hareket olmaması gerekir. Düşmanını biçerken tutuşun değişmemeli ve ellerin "korkmamalı". Düşmanın kılıcını yana iterken, savuştururken, ya da aşağıya doğru zorlarken baş ve orta parmağındaki duyguyu biraz değiştirmelisin. Herşeyden önemlisi, düşmanı, kılıcı kavradığın tarzda biçmeye kararlı olmalısın.

Döğüş ve kılıç deneme³³ kavrayışı, aynıdır. "Adam-biçme-kavrayışı" diye birşey yoktur.

Ben genellikle uzun kılıçta olsun, ellerde olsun sabitlikten hoşlanmam. Sabitlik, ölü bir el demektir. Esneklik canlı bir eldir. Bunu aklında tutmalısın.

Ayak Oyunları³⁴

Parmak uçların uçarcasına devinsin, ama topuklarınla yere sağlam bas. İster hızlı hareket et ister yavaş, adımını ister geniş tut, ister dar, ayakların daima normal yürüyüşte olduğu gibi hareket etmeli. Ben "sıçrayan ayak", "uçan ayak" ve "sabit adımlar" denen üç yürüyüş yönteminden hoşlanmıyorum.

"Yin-Yang" ayağı denilen yöntem Yol'da öncemlidir. Yin-Yang ayağı, yalnızca tek ayağı hareket ettirmeme anlamına gelir. Biçerken, çekilirken ya da bir hamleyi savuştururken ayakları sol-sağ ve sağ-sol doğrultusunda hareket ettirmektir. Tek ayağını oynatmayı tercih etmemelisin.

(33) *Kılıç deneme* : Kılıçlar yüksek ölçüde uzmanlaşmış profesyonel deneyiciler tarafından denenirdi. Kılıç cesetler, saman yığınları, zırh, metal tabakalar vd. üzerinde açılmış özel çerçeve ya da yarıklara yerleştirilirdi. Zaman zaman eski kılıçların yüzlerinde değerlendirme işaretlerine rastlanır.

(34) *Ayak oyunları* : Değişik okullarda değişik hareket biçimleri kullanılır. Yin-Yang, ya da Japonca adıyla "In-Yo" dişil-eril, karanlık-aydınlık, sağ-sol bir biçimdir. Musashi, bu parametrelerin önemini vurgulamakla birlikte "dengeli-akıl" denilen yürüyüşü savunmaktadır - sağ ve sol ayak sorunları Gon Rin No Sho'nun Rüzgar kitabında gündeme gelir. Eski Jujitsu okulları ilk saldırıyı sol yanı ileri fırlatarak yapmayı savunurlar.

Beş Tutum

Beş tutum : Üst, Orta, Alt, Sağ Yan ve Sol Yan'dır. Bunlar beş tanedir. Tutumun beş kısmı olmasına karşın, tümünün amacı, düşmanı biçmektir. Bu beş tutumun dışında başka bir tutum yoktur.

Tutumun duruma göre geniş ya da küçük olabilir. Üst, Alt ve Orta tutumları belirleyicidir. Sol Yan ve Sağ Yan tutumları akışkandır Sol ve Sağ tutumlar başın üzerinde ya da bir yanda bir engel varsa kullanılmalıdır. Sol ya da Sağ'ı kullanma kararı, mekana bağlıdır.

Yol'un özü şudur: Tutumu anlayabilmek için Orta tutumu iyice anlamalısın. Orta tutum, tutumların yüreğidir. Stratejiye geniş ölçekli bakacak olursak, Orta tutum, komutanın konumudur, diğer tutumlar komutanı izlerler. Bunu iyi bellemelisin.

Uzun Kılıcın Yolu

Uzun kılıcın Yolu'nu³⁵ bilmek demek, genellikle taşıdığımız kılıcı iki parmakla kullanabilmek demektir. Eğer kılıcın yolunu iyi bilirsek, onu kolaylıkla kullanabiliriz. Eğer uzun kılıcı hızlı kullanmaya kalkışırsan, Yol'u şaşırırsın. Uzun kılıcı iyi kullanabilmek için onu sakince kullanmalısın.

Eğer yelpaze³⁶ ya da kısa kılıç gibi, hızla kullanmaya kalkışırsan, "kısa kılıçla doğrama" hatasına düşersin. Bu yöntemle kimseyi biçemezsin.

Uzun kılıçla boylamasına biçeceğin zaman onu doğrudan yukarı kaldır; yandan biçeceğin zaman kılıcı yana çevir. Kılıcı her zaman makul bir şekilde çevir, dirseklerin hep geniş açı yapsın. Uzun kılıcın Yolu, budur.

(35) *Uzun kılıcın Yolu* : Hem yaşam yolu, hem de kılıç yüzünün izleyeceği yol anlamında, Kendo etiğinde kılıcın doğal hareketi doğal davranışla ilintilidir.

(36) *Yelpaze* : Sıcak yaz aylarında erkeklerle kadınların taşıdığı bir nesne. Zırhlı subaylar kimi zaman demir savaş yelpazesi taşırlardı.

Stratejimin beş yaklaşımını kullanmayı öğrenirsen, kılıcı iyi kullanabileceksin. Sürekli temrin yapmalısın.

Beş Yaklaşım ³⁷

1. Birinci yaklaşım, Orta tutumdur. Düşmanla kılıcının ucunu yüzüne çevirerek karşılaş. Saldırıya geçtiğinde, kılıcını sağa it ve "Sür" onu. Ya da, düşman saldırdığında, kılıcını olduğu yerde tut ve düşman saldırısını yenilerken kollarını alttan kes. Bu, ilk yöntemdir.

Beş yaklaşım, bu tarz şeylerdir. Onları öğrenebilmek için uzun kılıçla sürekli temrin yapmalısın. Benim uzun kılıç Yolu'mda ustalaştığımda, düşmanın giriştiği her saldırıyı denetimin altına alabilirsin. Seni temin ediyorum, Ni To beş uzun kılıç tutumundan başka tutum yoktur.

2. İkinci yaklaşımda, üst tutumdan düşmanı saldırıya geçtiği an, biç. Eğer düşman hamleni savuşturursa, kılıcını olduğu yerde tut ve yeniden saldırıya geçtiğinde, bu kez kılıcını aşağıdan yukarı savurarak biç. Hamleyi buradan tekrarlamak, mümkündür.

Bu yöntemde, zamanlama ve ruhta çeşitli değişimler olur. Bunu, ancak Ichi okulunu inceleyerek anlayabilirsin. Beş uzun kılıç yöntemiyle her zaman kazanacaksın. Sürekli temrin yapmalısın.

3. Üçüncü yaklaşımda, alt tutumu al ve yukarı doğru hamle yapmayı bekle. Düşman saldırdığında, eline alttan vur. Eğer durum buysa, kollarının üst kısmını yatay olarak, bir "biçme" hareketiyle kes. Bu, alt tutumdan düşmanı saldırdığı an vurmak anlamına gelmektedir.

Gerek acemi öğrenci olarak, gerekse ileri aşamalarda bu yöntemi sık sık kullanacaksın. Uzun kılıç tutmaya alışmalısın.

(37) *Beş Yaklaşım* : Musashi'nin yöntemlerini kim anlayabilir? (Bunun için -ç.) geleneksel okulları ve temel biçme pratiğini incelemek gereklidir. Döğüş tekniğinin ilk bakışta görülebileceğinden çok daha fazla bir mesafeden başlayabileceğini akıldan çıkarmamak gerekir. Kılıcın ucunda ölümlerle karşılaşmış insanın daha yüksek bir kavrayışa ulaşacağı söylenir.

4. Dördüncü yaklaşımda, Sol Yan tutumunu al. Düşman saldırıya geçtiğinde alttan eline vur. Eğer sen onun eline vururken o da kılıcını düşürmeye kalkışursa, uzun kılıcının izlediği hattı savuştur ve omzunun üstünden aşağıya doğru indir darbeni.

Bu, uzun kılıcın Yolu'dur. Bu yöntemle düşmanın saldırısını savuşturarak kazanırsın. Bunu iyice anlamalısın.

5. Beşinci yaklaşımda, kılıç Sağ Yan tutumundadır. Düşmanın saldırısıyla uyumlu olarak, uzun kılıcını yan alttan yukarı doğru savur. Sonra da üstten alta doğru biç.

Bu yöntem, uzun kılıcın Yolu'nu bilebilmek için önemlidir. Bu yöntemi kullanabilirsen, uzun, ağır bir kılıcı rahatlıkla kullanabilirsin.

Bu beş yaklaşımın nasıl kullanılacağını ayrıntılarıyla açıklayamam. Benim "uzun kılıçla uyumlu" Yolu'mu iyi bellemeli, geniş ölçekli zamanlamayı öğrenmeli, düşmanın uzun kılıcını anlamalı, ve bu beş yönteme daha işin başında alışmalısın. Bu beş yöntemi, düşmanın ruhunu okuyan çeşitli zamanlama kaygılarıyla birlikte kullanırsan, her zaman kazanırsın. Bütün bunları çok dikkatlice bellemelisin.

"Tutum-Tutumsuzluk" Öğretisi

"Tutum-Tutumsuzluk" uzun kılıç tutumları olarak bilinen olguya gerek olmadığı anlamına gelir.

Yine de, uzun kılıcı beş tutuş biçiminde olduğu gibi, tutumlar vardır. Kılıcı tutuş biçimin, durum, mekan ve düşmana ilişkin konumlanışına uygun olarak düşmanı kolay biçebilmeni sağlamalıdır. Ruhun üst tutumda gücünden yitirirse, Orta tutuma geçebilirsin ve Orta tutumdan kılıcı kendi tekniğinle biraz kaldırıp yeniden Üst tutumu benimseyebilirsin. Alt tutumdan, duruma göre kılıcı biraz kaldırıp Orta tutuma geçebilirsin. Yine duruma göre, kılıcını Sağ Yan ya da Sol Yan tutumundan merkeze doğru çevirirsen, Orta ya da Alt tutuma kaymış olursun.

Bu ilkeye "Varolan Tutum-Varolmayan Tutum" adı verilir.

Eline kılıcı aldığında en önemli şey, hangi araçla olursa olsun, düşmanı biçmeye niyetlenmendir. Düşmanın seni biçmeye yönelen kılı-

cını savuşturduğun, ona vurduğun, yaylandırdığın, darbe indirdiğin ya da dokunduğun an, aynı hamlede düşmanı biçmelisin. Buna ulaşmak son derece önemlidir. Eğer yalnızca düşmana vurmaya, yaylandırmaya, darbe indirmeye ya da dokunmaya düşünürsen, onu biçmeyi başaramazsın. Hareketini, onu biçecek şekilde sonuçlandırmayı düşünmelisin herşeyden önce. Bunu çok iyi kavramalısın.

Daha geniş ölçekli stratejide tutuma "Muharebe Düzeni" adı verilir. Bu tutumlar muharebeyi kazanmak için gerekli olanlardır. Sabit düzen, kötüdür. Bunu iyi belle.

Düşmanı "Tek Zamanlamada" Vurmak

"Tek zamanlama", düşmana yaklaştığında, onun kararsızlığını değerlendirip, kendi gövdeni kımıldatmadan ya da ruh durumunu değiştirmeden en hızlı ve doğrudan bir biçimde darbeyi indirmektir. Düşman çekilmeye, uzaklaşmaya ya da vurmaya karar vermeden vurma zamanlaması, "Tek Zamanlama" dır.

Bu zamanlamaya ulaşman bir an içinde vurmaya öğrenmen gerekir.

"İkili Karın Zamanlaması"

Sen saldırıya geçip de düşman hızla geri çekildiğinde, gerginliğini hissederek hissetmez, vurmuş gibi yapacaksın. Rahatladığı anda onu takip et ve vur. "İkili Karın Zamanlaması" budur.

Salt bir kitabı okuyarak bunu elde etmek, çok zordur, ama biraz öğrenimle, kısa sürede anlarsın.

Tasarımsız, Kavrayışsız³⁸

Bu yöntemde, düşman saldırdığında, sen de saldırmaya karar verdiğinde, hızını derhal arttırıp gövdenle vurur, ruhunla vurur, Boşluk'tan ellerinle vurursun. "Tasarımsız , Kavrayışsız" hamle, budur.

(38) *Tasarımsız, Kavrayışsız* : "Munen M uso" - bu tehlike karşısında dahi sakin ve doğal davranabilme yeteneği anlamına gelir. Kişinin sözü ve eylemlerinin kendiliğinden aynı olması, varoluşla en yüksek uyumdur.

Bu en önemli vuruş yöntemidir. Sıkça kullanılır. Bunu kavrayabilmek için çok sıkı temrin yapmalısın.

Akar Su Hamlesi

"Akār Su Hamlesi" düşmanla kılıç kılıca dövüşürken kullanılır. Çekilip, yeniden ileri atılmak üzere hızla gerilediğinde, bedenini ve ruhunu genişletip bedenini duragan bir su gibi izleyerek uzun kılıcınla onu mümkün olduğunca yavaşça biç. Bunu öğrenirsen, kesinlikle biçebilirsin. Düşmanın çapını kestirebilmelisin.

Sürekli Hamle

Düşmanla birbirinize saldırdığınızda, ve kılıçlarınız çatıştığında, tek bir hareketle başını, ellerini ve bacaklarını kes. Uzun kılıcın tek hamlesiyle birkaç yeri birden kestiğinde, buna "Sürekli Hamle" denir. Bu hamleyi çalışmalısın, sıkça kullanılır. Ayrıntılı bir alıştırmayla, onu anlayabilirsin.

Ateş ve Taş Hamlesi

Ateş ve Taş Hamlesi, düşmanın uzun kılıcıyla senin uzun kılıcının çatıştığı an, kılıcını hiç kaldırmadan olabildiğince kuvvetle biçmendir. Bu, ellerin, gövden ve bacaklarınla -her üçüyle de büyük bir güçle- yüklenmen anlamına gelir. Eğer iyi çalışırsan, kuvvetle vurabilir hale gelirsin.

Kızıl Yapraklar Hamlesi

Kızıl Yapraklar Hamlesi³⁹ düşmanın uzun kılıcını elinden düşürtmek anlamına gelir. Hedef onun kılıcını denetimin altına almak olmalıdır. Düşman uzun kılıç tutumunda ve biçme, vurma ve bertaraf etmeyi düşünürken, kılıcına Ateş ve Taş Hamlesiyle bir darbe indirir ve belki "Tasarımsız, Kavrayışsız" Hamle ruhundan yararlanırın. Ondan sonra kılıcının ucuna yapışkanlık duygusuyla vurabilirsen, onu elinden düşürecektir. Eğer bu hamleyi iyi bellersen düşmanın kılıcını elinden düşürmek kolay olur. Tekrar tekrar temrin yapmalısın.

(39) *Kızıl Yapraklar Hamlesi* : Burada Musashi olasılıkla düşen, ölen yapraklara gönderme yapmaktadır.

Uzun Kılıcın Yerine Gövde

Aynı zamanda "gövdenin yerine uzun kılıç". Düşmanı biçme hamlesinde genellikle gövdeyle kılıcı aynı anda hareket ettiririz. Ama, düşmanın biçme yöntemine göre, önce ona gövdenle saldırıp sonra kılıçla biçebilirsin. Eğer gövdesi hareketsizse, önce uzun kılıçla biçmeyi de gerçekleştirebilirsin, ama genelde önce gövdenle vurup, sonra uzun kılıçla biçersin. Bunu iyice araştırıp vurma temrinleri yapmalısın.

Biçmek ve Yarmak

Biçmek ve yarmak farklı şeylerdir. Biçmek, biçimi ne olursa olsun, belirleyicidir ve kararlı bir ruh taşır. Yarmak ise, düşmana salt dokunmaktır. Kuvvetle de yarsan, hatta düşman oracıkta da ölse, bu, yarmaktır. Biçtiğinde, ruhun karardır. Bunu bellemelisin. Önce düşmanın el ya da bacaklarını yarmışsan, sonra kuvvetle biçmelisin. Ruhta yarmak, dokunmakla aynıdır. Bunu kavradığında, birbirlerinden ayırde-dilmez olduklarını göreceksin. Bunu iyi öğren.

Çin Maymunu Gövdesi

Çin Maymunu Gövdesi⁴⁰ kollarını uzatmama ruhudur. Amaç, düşman biçmeden önce kollarını hiç uzatmadan hızla dalmaktır. Eğer kollarını uzatmama üzerinde yoğunlaşırsan, yanlış bir yerdesin demektir; işin ruhu, bütün gövdenle birlikte dalabilmektir. Bir kol mesafesine geldiğinde gövdenle birlikte dalmak, kolay olur. Bunu iyi bellemelisin.

Tutkal ve Vernik Karışımı Gövdesi

"Tutkal ve Vernik Karışımı Gövde"nin⁴¹ ruhu, düşmana yapışıp ondan ayrılmamaktır. Düşmana yaklaştığında, ona başın, gövden ve bacaklarınla sıkıca yapış. İnsanlar baş ve kollarını hızlı hareket ettirme eğilimindedirler, ama gövdeleri geride kalır. Öylesine sıkı yapışmalısın ki, düşmanın gövdesiyle seninki arasında en küçük bir boşluk bile olmamalı. Bunu dikkatlice bellemelisin.

(40) *Çin Maymunu Gövdesi* : Çin maymunu burada kısa kollu maymun anlamına gelmektedir.

(41) *Tutkal ve Vernik Karışımı* : Adını Japonca'dan alan vernik, mobilyaları, ev gereçlerini, mimari yapıları, silah ve zırhları cilalamada kullanılır.

Yükselme

"Yükselme"yle, düşmanla yakın dövüşte ona sarılmadan daha yükseğine çıkma kastedilmiştir. Onunla yüzyüzeyken bacaklarını ger, kalçanı ger, boynunu ger. Kazandığını, ondan uzun olduğunu düşündüğün an da şiddetle dal. Bunu öğrenmelisin.

Yapışkanlık Uygulamak

Düşman saldırıya geçtiğinde, sen de uzun kılıçla saldırdığında, düşmanın hamlesini karşılarken uzun kılıcını yapışkanca onun kine yaslamalısın. Yapışkanlığın ruhu, kuvvetle değil, ama iki kılıcın birbirinden kolay kolay ayrılamayacağı bir şekilde vurmaktır. Düşmanın uzun kılıcına yapışkanca vururken en iyisi olabilecek en sakin şekilde yaklaşmaktır. "Yapışkanlık"la, "Dolaşıklık" arasındaki fark, yapışkanlığın sıkı, dolaşıklığın gevşek oluşundadır. Bunu bellemelisin.

Gövde Vuruşu

Gövde Vuruşu, düşmana savunusundaki bir boşluktan yakalama anlamına gelir. Bunun ruhu, onu gövdenle vurmaktır. Yüzünü biraz yana çevir, sol omzunu ileri vererek düşmanın göğsüne vur. Düşmanı uzaklaştırma ruhuyla yanaş, ve soluğunla eşzamanlı olarak olabilecek en büyük kuvvetle vur. Eğer bu düşmana yanaşma yöntemini başarabilirsen, onu üç-dört metre öteye fırlatabilirsin. Düşmana ölene dek vurmak mümkündür. İyi belle.

Düşman Saldırısını Savuşturmanın Üç Yolu

Bir hamleyi savuşturmanın üç yolu vardır:

Birincisi, düşmanın uzun kılıcını sağ yanına savurup, saldırıya geçtiğinde gözlerine doğru hamle yapmaktır.

Ya da düşmanın uzun kılıcını boynunu kesme duygusuyla sağ gözüne doğru saplayarak savuşturmak.

Ya da, "uzun kılıcın" kısaysa, düşmanın uzun kılıcını savuşturmaya kalkışmadan, ona hızla yaklaşıp sol elinle yüzüne hamle yapmak.

Üç savuşturma yolu bunlardır. Sol elini yumruk yapıp düşmanın yüzüne indirebileceğini de unutmamalısın. Bunun için çok temrin yapmak gerekir

Yüzünü Deşmek

Yüzünü deşmek, düşmanla karşı karşıya geldiğinde, ruhunu yüzünü deşme üzerinde yoğunlaştırarak, uzun kılıcının ucuyla kılıcın ağız çizgisini izlemek demektir. Eğer yüzünü deşmek üzerine yoğunlaşmışsan, yüzü ve gövdesi, güdülebilir hale gelecektir. Düşman güdülebilir hale geldiğinde, kazanman için elinde çok fırsat vardır. Bunun üzerinde yoğunlaşmalısın. Döğüş sırasında düşmanın gövdesi güdülebilir hale gelirse, çok çabuk kazanabilirsin, bu nedenle yüzünü deşmeyi unutmamalısın. Bu tekniğin değerine temrin yoluyla varabilirsin.

Yüreğini Deşmek

Yüreğini deşmek, döğüş sırasında üstte ya da yanlarda engeller varsa, ve biçmek zorsa, düşmana hamle yapmak anlamına gelir. Düşmanın yüreğini, uzun kılıcının ucunu titretmeden, düşmana kılıcının sırtını göstererek ve onun uzun kılıcını savuşturma ruhuyla deşmelisin. Bu ilkenin ruhu, yorulduğumuzda ya da uzun kılıcımızın yüzü, herhangi bir nedenle kesmezse yararlıdır. Bu yöntemin uygulamasını kavramalısın.

"Tut-TUT!" Paylaması

"Paylama", sen saldırırken düşman senin saldırını kestiğinde, senin de aşağıdan bir hamleyle onu durdurmaya çalışman anlamına gelir. Çok hızlı bir zamanlamayla düşmanı paylayarak biçersin. Yukarı doğru hamle yap, "Tut!" ve biç "TUT!" Bu zamanlamaya çatışmalarda sıkça rastlanır. Tut-TUT paylaması yolu, uzun kılıcını düşmana hamle yaparcasına kaldırıp, aynı anda biçmeyi zamanlamaktır. Bunu tekrarlayarak tekrarlayarak öğrenmelisin.

Çevik Karşılama

"Çevik karşılama"yla, düşmanla kılıç çatıştırırken hamlesini uzun kılıcınla ritimli olarak karşılayıp, kılıcına vurarak onu biçme anlatılmaktadır. Çevik karşılamanın ruhu, kuvvetli bir karşılama ya da vuruş değil, düşmanın uzun kılıcına onun hamlesiyle uyumlu olarak, ve öncelikle onu biçme kastıyla vurmaktır. Vuruşun zamanlamasını kavransan, uzun kılıçlarınız ne denli şiddetle çatışırsa çatışsın, kılıcının ucu biraz olsun gerilemeyecektir. Bunu kavrayabilmek için yeterince öğrenmelisin.

Çok Düşman Var

"Çok düşman var"⁴² çok kişiye karşı tek başına savaşırken geçerlidir. Hem uzun kılıcını hem de yoldaş kılıcını çek, ve geniş yayımlı bir sol ve sağ tutumu al. Bunun ruhu, dört yönden geliyor dahi olsalar, düşmanları bir yandan öbürüne kovalamaktır. Saldırı düzenlerini gözlemlerle, ilk önce ilk saldırıya karşıla. Gözlerinle tüm çevreyi tara, saldırı düzenlerine iyice bak, ve kılıçlarınla sağ ve solu birbiri ardısına biç. Beklemek kötüdür. Her seferinde derhal iki yanlı tutumunu yeniden al, düşmanları ilerledikçe biç, saldırdıkları yönden karşıla onları. Ne yaparsan yap, düşmanları ipe dizili balıklar gibi biraraya getirmen gerekir; birarada yığıldıklarında, kıvıldamalarına yer bırakmadan onları kuvvetle biç.

Çatışmanın Yararı

Uzun kılıçla, strateji sayesinde zafere ulaşmayı bilebilirsin, ama bu yazarak iyi açıklanamaz. Kazanmayı anlayabilmek için inatla temrin etmen gerekir.

Sözlü gelenek:⁴³ "Gerçek strateji Yolu, uzun kılıçta yazılıdır."

Tek Hamle

"Tek hamle"⁴⁴ ruhuyla kazanacağını, kesindir. Stratejiyi iyi öğren-

(42) *Çok düşman var* : Mushashi İki Kılıç uslubunun yaratıcısı sayılır. Okulu- na bazen "Nito Ryu" (iki kılıç okulu) bazen de "Niten Ryu" (iki gök okulu) adı verilir. İki kılıç kullanımına düşman sayısı çok olduğunda başvurulması gerektiğini yazar; ama insanlar eskrimde öndelik sağlamak üzere iki elde birer kılıçla temrin yapmaktadırlar. Musashi'nin "iki kılıç"tan kastı, döğüşde kişinin bütün olanaklarını kullanması gerektiği anlara özgüdür. Bir kılıç ustasıyla karşılaştığında hiçbir zaman iki kılıç kullanmamıştır.

(43) *Sözlü gelenek* : Başka Kendo okullarının da, formel teknikle aktarılan öğretilerin karşısında, sözlü gelenekleri vardır.

(44) *Tek Hamle* : Bu ne anlama gelirse gelsin, Itto Ryu okulunun, saldırı ve savununun aynı hamleyle sağlandığı ve düşmanın kılıcı ve ruhunun biçildiği Kiri Otoshi tekniği "Hitotsu Gachi" (Tek Zafer) ile, bununla ilintili olan Shinto tarzı "Itchi no Tachi" (Tek'in Uzun Kılıcı) ye dikkat çekmek gerekir.

mezsen buna erişmek, zordur. Bu Yol'da iyi temrin görürsen, strateji yüreğinden gelecek ve kendi iradenle kazanmayı başaracaksın. Sebatsız temrin etmelisin.

Doğrudan İletişim

"Doğrudan İletişim" ruhu Ni To Ichi okulunun gerçek Yolu'nun nasıl edinilip aktarıldığına ilişkindir.

Sözlü gelenek: "Bedenine strateji öğret."

Yukarıdaki kitapta Ichi okulu kılıç döğüşünün ana hatları kaydedilmiştir.

Stratejide uzun kılıçla nasıl kazanacağını öğrenmek için önce beş yaklaşımla beş tutumu öğren, ardından uzun kılıcın Yolu'nu doğal olarak bedeninde soğur. Ruh ve zamanlamayı anlamalı, uzun kılıcı doğallıkla kullanabilmeli ve bedenine bacaklarını ruhunla uyum içinde hareket ettirebilmelisin. İster tek kişiyi, isterse iki kişiyi yenerken, stratejiden değeri kavrayacaksın.

Bu kitabın içindekileri madde madde belle, düşmanlarınla döğüşürken yavaş yavaş Yol'un ilkesini kavrayacaksın.

Tüm bunların erdemini, sabırlı bir ruhla kararlıca özümse, zaman zaman döğüşte elini kaldır. Düşmanıyla kılıç çalıştırırken bu ruhu koru.

Bin millik yolu adım adım katet.

Stratejiyi yıllarca çalış ve bir savaşçı ruhu edin. Bugün, çünkü benliğin üzerinde bir zaferdir; yarınsa senden daha güçsüz insanlar üzerine zaferin olacaktır. Bundan sonra, daha hünerli insanları altedebilmek için bu kitaba göre temrinler yap, yüreğinin bir patıkaya sapıp sürüklenmesine izin verme. Düşmanını öldürsen de, eğer öğrendiklerin temelinde değilse, gerçek Yol'u öğrenmiş sayılmazsın.

Bu zafer Yolu'nu öğrenebilirsen, onlarca insanı altedebilirsin. Geriye kalan, kılıç döğüşü yeteneğidir ki bunu da muharebelerde ve düellolarda kazanacaksın.

Shoho'nun ikinci yılı, beşinci ayı onikinci günü (1645)

火

ATEŞ KİTABI

NiTo Ichi strateji okulunun bu Ateş Kitabı'nda döğüşü ateş olarak betimliyorum.

İnsanlar ilk elde stratejinin yararını dargörüşlülükle değerdendiriyorlar. Yalnızca parmakuçlarını kullanarak, bileğın oniki santiminin yalnızca yedi santimini tanıyabiliyorlar. Yelpazede olduğu gibi, yarışmayı yalnızca kollarının erebildiğince kararlaştırıyolarlar. El becerisi gibi küçük bir konuda uzmanlaşp, bambu alıştırma kılıcıyla⁴⁵ yalnızca el ve bacak hareketleri gibi ayrıntıları öğreniyorlar.

Benim stratejimde düşmanları öldürme temrini birçok yarışma, hayatta kalabilme mücadelesi, yaşam ile ölümün anlamlarının keşfi, kılıç Yolu'nu öğrenme, saldırıların şiddetini yargılayabilme ve kılıcın "sırtını ve yüzünün" Yolu'nu anlayabilme ile açıklanıyor.

Özellikle tam donanımlı zırh⁴⁶ kuşanıldığında küçük teknikleri kullanmak olası değildir. Benim strateji Yolum beş-on kişiye karşı tek kişinin döğüşünde tek kesin kazanma yöntemidir. "Bir kişi on kişiyi altedebilir, dolayısıyla bin kişi onbin kişiyi altedebilir" ilkesi yanlış bir ilke değildir. Bunu iyi bellemelisin. Tabii gündelik temrinlerde bin ya da onbin kişiyi biraraya toplayamazsın. Ama yalnız başına bir kılıçla temrin yaparak bir strateji ustası haline gelebilir, böylelikle düşmanın manevralarını, gücünü ve kaynaklarını anlayabilir ve onbin düşmanı altedebilecek stratejiyi nasıl uygulayacağını kestirir hale gelebilirsin.

Ve benim stratejimin özünde ustalaşmak isteyen bir adam, gece gündüz temrinler yaparak sebatla çalışmalıdır. Böylece hünerini geliştirebilir, benliğinden kopabilir, ve olağanüstü bir yeteneğe kavuşabilir.

(45) *Bambu alıştırma kılıcı* : Kendo tarihi boyunca çeşitli alıştırma kılıçları kullanılmıştır: bazıları deri ya da kumaş kaplı çivili bambudan yapılmıştır.

(46) *Tam donanımlı zırh*: "Roku Gu" (altı parça) sözcükleri kullanılmıştır. Bu göğüslük, eldiven, kol, önlük ve kalça zırhlarından, ya da bir başka uygulamaya göre, beden zırhı, miğfer, maske, kalça zırhları, eldiven ve bacak zırhlarından oluşur.

Böylece mucizevi bir kudrete erişir.

Stratejinin pratikteki sonucu budur.

Mekana Bağlı Olarak

Çevreni iyi incele.

Güneşte dur. Yani güneşi arkana alan bir tutum al. Eğer durum buna elverişli değilse, güneşi sağ yanına almalısın. Yapılarda, giriş arkada ya da sağında olmalı. Ardının engelsiz olmasına, solunda boşluk olmasına dikkat et ki sağ yanınla kılıç tutumunu uygulayabilesin. Geceleyin, eğer düşman görülebiliyorsa, ateşi ardına, girişi de sağına al; yoksa yukarıda betimlenen tutuma gir. Düşmanından biraz daha yukarıda bir konumda olmalısın. Örneğin, evdeki Kamiza⁴⁷ yüksekçe bir yer sayılır.

Döğüş başladığında düşmanı hep sağına almaya çalış. Onu uygun-suz yerlere doğru kovala ve sırtının uygun-suz yerlere doğru dönük olmasını sağla. Düşman uygun-suz bir duruma düştüğünde çevresine bakınmasını engelleyip onu kovala ve çivile. Evlerde düşmanı eşişge, lentolara, kapılara, verandalara, sütunlara vd. doğru kovala ve durumunu görmesine izin verme.

Düşmanı daima kötü noktalara, yan tarafında engellere doğru sürerek döğüşte üstün konum sağlamaya çabala. Bunu iyice belleyip temrin etmelisin.

Düşmandan Önce Davranmanın Üç Yöntemi⁴⁸

Birincisi, saldırarak önce davranmaktır. Buna Ken No Sen (kendine getirmek) denir.

(47) *Kamiza*: Evin ata ruhuna ayrılmış bölümü; evin reisi buraya en yakın yerde oturur. Genellikle duvarda biraz yükseltilmiş bir girintidir, bazen bir parşömen, zırh ya da başka dinsel nesnelere asılıdır.

(48) *Düşmandan önce davranmanın üç yöntemi*: Büyük kılıç ustaları ya da sanatçılar bu yetenekte ustalaşırlar. Büyük kılıç ustası her zaman çevresinden "önce" davranır. İyi bir kılıç ustasını yenemezsiniz, çünkü bilinçaltında her gerçek eylemin kökenini görür. Kendo uygulamalarında yaşlı soyuların adeta rastlantı sonucu gibi genç şampiyonların kafasına vuruşunu hâlâ görmek mümkündür. Değişen bir durumu anında saptama yeteneğidir.

İkinci yöntem, o saldırırken önce davranmaktır. Buna Tai No Sen (inisyatifi beklemek) denir.

Öbür yöntem seninle düşmanın aynı anda saldırıya geçmesidir. Buna da Tai Tai No Sen (ona eşlik ederek önce davranmak) denir.

Bu üç yöntem dışında öne geçme yolu yoktur. Öne geçtiğinde çok çabuk kazanacağından, staretjideki en önemli şeylerden biridir. Öne geçmede birkaç unsur vardır. Durumu çok iyi değerlendirmeli, düşmanın ruhunu okuyup stratejisini kavrayarak onu yenmelisin. Bunu ayrıntılarla yazmak olanaksızdır.

Birincisi - Ken No Sen

✕ Saldırmaya karar verdiğinde sakinliğini koru ve düşmandan önce davranarak çabucak dal. Ya da ihtiyatlı bir ruyla ama kuvvetle ilerleyip bu ihtiyatla ondan önce davranabilirsin.

✕ Ya da, ruhunu olabildiğince güçlü tutarak ilerle, düşmana ulaştığında ayağını normalden biraz daha hızlı hareket ettir, onun dengesini bozarak şaşırt.

✕ Veya, ruhunu sakin tutup düşmanı yıkma duygusuyla saldırıya geç. Ruh, düşmanın derinliklerini kazanmadadır.

Ken No Sen'lerin tümü, bunlardır.

İkincisi - Tai No Sen

Düşman saldırdığında, hareketsiz dur ama güçsüz taklidi yap. Düşman sana ulaştığında, yana sıçramak istermiş gibi aniden çekil, sonra, düşmanın rahatladığını görür görmez de kuvvetle saldır. Bu, bir yoldur.

Ya da, düşman saldırırken, sen daha da güçlü saldır, zamanlamadaki şaşkınlıktan kazanmak için yararlan.

Tai No Sen ilkesi budur.

Üçünsücü - Tai Tai No Sen

Düşman hızla saldırıya geçtiğinde sende güç ve sükunetle saldırmalı, o yaklaştıkça zayıf noktasına nişan alıp onu kuvvetle altetmelisin.

Ya da, eğer düşman sükunetle saldırıyorsa, hareketlerini kollayıp, bedenini uçarcasına onun devinimine katılmalı sonra da hızla hareket edip onu kuvvetle biçmelisin.

Tai Tai No Sen budur.

Bunlar sözcüklerle yeterince açıklanamazlar. Burada yazılanları araştırmalısın. Bu üç önce davranma yolunda, durumu sen yargılayacaksın. Bu, daima senin önce saldıracağın anlamına gelmez; düşman önce saldırırsa da, onu yönlendirebilirsin. Stratejide düşmandan önce davranabildiğinde onu yenersin, bu nedenle buna varmak için çok çalışmalısın.

Yastığa Bastırmak

"Yastığı bastırmak"⁴⁹ düşmanın başını kaldırmasına izin vermek anlamına gelir.

Strateji yarışmasında, düşman tarafından yönlendirilmek, kötüdür. Her zaman onu sen yönlendirebilmelisin. Doğaldır ki, düşman da daima bunu kollayacaktır, ama izin vermezsen senden önce davranamaz. Stratejide biçmeye kalkıştığında düşmanı durdurabilmelisin; saldırısını püskürtebilmelisin ve göğüs göğüse geldiğinizde, sarmasından kurtulabilmelisin. "Yastığa bastırma"nın anlamı budur. Bu ilkeyi kavradıktan sonra, düşman döğüşte neyi öne sürerse sürsün, onu önceden görüp savuşturabilirsin. İşin ruhu, saldırısını daha "sal..." hecesinde denetim altına almak, atladığında atlayışını daha "at..." hecesinde denetlemek ve biçmesini daha "biç...." hecesinde yakalayabilmektir.

Stratejide önemli olan düşmanın yararlı eylemlerinin önüne geçip yararsız hareketlerine izin vermektir. Ama yalnızca bunu yapmak, savunudur. Öncelikle Yol'a uygun davranmalı, düşmanın tekniklerini

(49) *Yastığa bastırma*: Samuray ve Japon kadınlarının başları saç biçimlerine uygun oyulmuş tahta küçük yastıklarda uyuduğunu kaydetmek gerekir.

savuşturmalı, planlarını okumalı, ondan sonra da onu doğrudan yönlendirebilmelisin. Bunu yapabildiğinde strateji ustası oldun, demektir. İyi ce temrin yapıp, "yastığa bastırma"yı kavramalısın.

Sığ Yerden Geçmek

"Sığ yerden geçmek", bir denizi boğazdan geçmek, ya da yüz milik açık bir denizi sığ bir yerinden katetmek anlamına gelir. Bu "Sığ yerden geçme"nin insan yaşamında sıkça olduğuna inanıyorum. Dostların limanda kalsa da yelken açmak, yolu bilmek, teknenin sağlamlığına güvenmek ve havanın uygunluğuna güvenmek anlamına gelir. Bütün bu koşullar yerine geldiğinde, ve rüzgar ya da ard rüzgarı uygun olduğunda, o zaman yelken açmalısın. Rüzgar yolunun ilk birkaç milinde değişikliğe uğrarsa, geri kalan yoluna, yelkensiz devam etmelisin.

Bu ruhu kavradığında, gündelik yaşamına uygulayabilirsin. Daima sığ yerlerden geçmeyi kollamalısın.

Stratejide de "sığ yerden geçmek" önemlidir. Düşmanın yeteneklerini ayırdetmesini bil, ve kendi güçlü noktalarının da bilgisiyle, "sığ yeri" tıpkı deniz rotasını kateden iyi bir kaptan gibi, elverişli yerlerden katet. En iyi yerden geçmeyi başarırsan, rahat davranabilirsin. Sığ yerden geçmek, düşmanın zayıf noktasına saldırmak, ve kendini avantajlı konuma getirmek anlamına gelir. Geniş-ölçekli stratejide kazanmanın yolu budur. Sığ yerden geçmenin ruhu hem geniş hem de dar ölçekli stratejide gereklidir.

Bunu iyi bellemelisin.

Zamanı Bilmek

"Zamanı bilmek" demek, düşmanın muharebedeki konumunu bilmek demektir. Gelişiyor mu, yoksa geriliyor mu? Düşmanların ruhunu gözlemleyerek ve en iyi konumu tutarak, düşmanın eğilimlerine hakim olup kendi adamlarını da buna uygun hareket ettirebilirsin. Stratejinin bu ilkesinden hareketle, yararlı bir konumda savaşarak, kazanabilirsin.

Düelloda, düşmandan önce davranarak onun strateji okulunu, niteliğini ve güçlü ve zayıf noktalarını kavradıktan sonra saldırıya geçebilir-

sin. Ölçüm ve, modülasyonunu, zamanlamasını kavradıktan sonra, duraksamaksızın bir tarzda saldır.

Zamanı bilmek, yeteneklerin iyiyse, eşyanın doğasını görebilmek demektir. Eğer stratejiyle iyice içli dışlı olmuşsan, düşmanın niyetlerini okuyabilecek ve kazanmak için pek çok fırsatın olacaktır. Bunu yeterince çalışmalısın.

Kılıcı Ayaklar Altına Almak

"Kılıcı ayaklar altına almak", stratejide sıkça kullanılan bir ilkedir. İlkın, geniş-ölçekli stratejide, düşman önce üzerimize oklarını fırlatır ve kurşunlarını boşaltırken, eğer biz tüfeklerimizi doldurmak ya da yaylarımızı germekle meşgulsek, saldırınamız güçtür. Ruh, düşman yay ve tüfekleriyle saldırıdayken karşılık verebilmektedir. Ruh, düşmanın saldırısıyla karşı karşıya gelir gelmez, silahlarını "ayaklar altına alabilme"dedir.

Tekil döğüşte, düşmanın saldırgan uzun kılıcı karşısında biçmeyle zafer kazanamayız. Onu saldırısının başlangıcında yenebilmeli, bir daha saldırınamaması için ayaklarımızın altına alabilmeliyiz.

"Ayak altına almak" salt ayaklar altında ezmek anlamına gelmez. Bedence, ruhça ve tabii ki kılıçla ayaklar altına alıp biçmek gereklidir. Bu ruha düşmanın ikinci saldırısına meydan vermeyerek erişebilirsin. Bu her anlamda önce davranabilmenin ruhudur. Bir kez düşmanın üzerine vardıkdan sonra, yalnızca ona darbe indirnekle kalmamalı, saldırıdan sonrasını da kovalayabilmelisin. Bunu derin derin incelemen gerekir.

"Çökmeyi" Bilmek

Herşey çökebilir. Evler, gövdeler ve düşmanlar, ritimleri bozulmaya uğradığında çökerler.

Geniş-ölçekli stratejide, düşman çökmeye başladığında, şansını kaçırmadan onu kovalamasını bilmelisin. Düşmanın çöküşünden yararlanmayı bilemezsen, kendisini yeniden toparlayabilir.

Tekil döğüşte, düşman kimi zaman zamanlamayı yitirir ve çöker.

Bu fırsatı kaçırsan, kendini toplayabilir ve bundan böyle böylesine ihmalkâr davranmayabilir. Gözünü düşmanın çöküşünden ayırma, onu izle ve kendisini toparlamasına izin vermeden saldır. Bunu yapabilmelisin. İzleme saldırısı güçlü bir ruhla olur. Düşmanı tamamen biçmelisin ki konumunu sağlamlayamasın. Düşmanı nasıl tamamen biçebileceğini kavramalısın.

Düşman Olmak

"Düşman olmak", kendini düşmanın yerine koymak anlamına gelir. İnsanlar bir evde kısıtlanmış bir soyguncunun tahkimatlı düşman olduğunu sanırlar. Oysa "düşman olduğumuzu" düşündüğümüzde, tüm dünyanın bize karşı olduğunu ve kaçış yolu olmadığını duyarsanız. İçeride kapalı olan, sülündür. Onu yakalalmak için içeri girense şahindir. Bunu bellemelisin.

Geniş ölçekli stratejide insanlar hep düşmanın daha güçlü olduğunu düşünüp ihtiyatlı davranırlar. Ama askerlerin iyiye, stratejinin ilkelereinden anlıyorsan ve düşmanı nasıl yeneceğini biliyorsan, kaygılanacak birşey yoktur.

Tekil döğüşte de kendini düşmanın yerine koymalısın. Eğer "İşte, strateji ilkesini bilen bir Yol ustası", diye düşünürsen, o zaman kesinlikle yitirirsin. Bunu derin derin düşünmelisin.

Dört Elli Düğüm

"Dört elli düğüm"⁵⁰ düşmanla senin aynı ruhta kenetlenmesi ve sonucu ulaşılamaması durumudur. Bu ruhu terket ve başka bir yoldan kazan.

Geniş-ölçekli stratejide "dört-el" ruhu başat olduğunda, vazgeçme - bu, insanın varoluşudur. Bu ruhtan derhal sıyrılmak ve düşmanın beklediği bir teknikle kazan.

(50) *Dört elli düğüm*: "Yotsu te o hanasu" - "Yotsu te" terimi iki kolun düşmanın kollarıyla düğümlemesidir. Aynı zamanda dört köşesi birbirine bağlanan nesnelere de bu ad verilir, örneğin balık ağı. Öte yandan sırta alınıp omuzlar ve koltukaltlarından geçirilerek göğüs üzerine bağlanan bir çeşit kadın şalına da aynı ad verildi.

Tekil döğüşte de, "dört ele" düştüğümüzü düşündüğümüz an, düşmanı aklımızı değiştirip onun durumuna uygun bir teknik uygulayarak yenmeliyiz. Bunu iyi değerlendirmelisin.

Perdeyi Açmak

Düşmanın ruhunu göremediğin zaman "perdeyi açarsın."

Geniş ölçekli stratejide, düşmanın vaziyetini göremediğin zaman şiddetle saldırmak üzere olduğunu hissettir; böylelikle kaynaklarını keşfedebilirsin. Kaynaklarını bir kez öğrendikten sonra, farklı bir yöntemle onu altetmek kolay olur.

Tekil döğüşte de, düşman niyetini anlamaman için ard ya da yan uzun kılıç tutumu takınırsa, saldırı gibi yap, düşman ruhunu gördüğünü sanısıyla sana silahını gösterecektir. Sana gösterilenden yararlanarak, kesinlikle kazanabilirsin. Eğer ihmalci davranırsan zamanlamayı kaçırsın. Bunu iyi araştı.

Gölgeye Tutunmak

"Gölgeye tutunmak", düşmanın saldırı ruhunu görebildiğinde başurabileceğin bir yoldur.

Geniş-ölçekli stratejide, düşman saldırıya geçtiği zaman tekniğini kuvvetle aldedebileceğini kedisine hissettirirsen, fikrini değiştirir. O zaman sen de ruh durumunu değiştirip onu Boşluk ruhuyla önceleyip, altet.

Bulaştırmak

Birçok şey bulaştırılabilir. Uyku hali, esneme gibi. Zaman da bulaştırılabilir.

Geniş-ölçekli stratejide, düşman heyecan belirtileri gösterip acele davrandığında, hiç aldırma. Tümüyle dingin dur, düşman bir süre sonra bundan etkilenecektir. Bu ruhu bulaştırdığını gördüğünde, Boşluk ruhuyla şiddetli bir saldırıya girişip onu yenebilirsin.

Tekil döğüşte, beden ve ruhunu gevşetip, düşmanın da gevşediği an, ondan önce davranıp güçle ve hızla saldırarak kazanabilirsin.

"Birini sarhoş etmek" diye bilinen yol da buna benzer. Düşmana bezgin, dikkatsiz ya da güçsüz bir ruh da bulaştırabilirsin. Bunu iyi incelemelisin.

Dengeyi Yitirtmek

Pekçok şey denge yitimine neden olabilir. Bir neden tehlike, bir başkası zorluk , bir başkası da şaşkınlıktır. Bunu bellemelisin.

Geniş ölçekli stratejide denge yitimine neden olmak, önemlidir. Düşmanın en beklemediği yerden, uyarıda bulunmaksızın saldırıya geç, ve ruhu kararsızken yararlan, ve inisiyatifi eline geçirip onu altet.

Ya da, tekil döğüşte, önce yavaş hareket ediyormuş gibi davran, sonra birden hızla saldırıya geç. İçine düştüğü ruh sarsıntısından sıyrılmaması için soluk süresi tanımadan, yenme fırsatını kavramalısın. Bunu iyice belle.

Korkutmak

Korku genellikle beklenilmedik durumdan doğar.

Geniş-ölçekli stratejide düşmanı yalnızca gözlerine sunduklarıyla değil, bağırarak, ufak bir gücü olduğundan fazla göstererek ya da uyarıda bulunmadan yan taraftan tehdit ederek korkutabilirsin. Bütün bu şeyler, korkutur. Düşmanın ürkmüş ritmini en iyi şekilde kullanarak kazanabilirsin.

Tekil döğüşte düşmanı yenebilmek için onu gövdenle, uzun kılıcınla, ya da sesinle hazırlıksız yakalayıp bundan yararlanabilirsin. Bunu iyi bellemelisin.

Sızmak

Düşmanla karşı karşıya geldiğinde, ilerleyemez hale gelersen, "sızıp" düşmanla bir hale gelirsin. İççe girmiş haldeyken uygun bir teknik uygulayarak kazanabilirsin.

Gerek büyük sayılı muharebelerde, gerekse küçük sayıların dahil olduğu kavgalarda, düşmana "sızma"yı bilmenin yararıyla kesin olarak kazanabilirsin; oysa ayrıldığında kazanma şansını yitirirsin. Bunu iyice belle.

Köşelerden Girmek

Güçlü nesnelere doğrudan iterek kımıldatmak zordur, bu nedenle "köşelerden girersin".

Geniş-ölçekli stratejide düşman kuvvetlerine köşeden darbe indirmek yararlıdır. Eğer köşeleri altedebilirsen, tüm gövdenin ruhu altedilmiş olur. Düşmanı halletmek için, köşeler düşünce saldırıyı sürdürmeli-sin.

Tekil döğüşte, düşman bir kez çökünce kazanmak kolaydır. Bu, gövdesinin "köşeleri" incitildiğinde, güçten düşmesiyle mümkün olur. Bunu nasıl yapacağını öğrenmek önemlidir, bu yüzden iyice öğrenmeye çalış.

Aklını Karıştırmak

Bu düşmana kararlılığını yitirtmek anlamına gelir.

Geniş-ölçekli stratejide muharebe alanındaki düşmanı şaşırtmak için birliklerimizi kullanabiliriz. Düşmanın ruhunu kollayarak onu şaşırtabiliriz: "Burada mı? Orada mı? Şöyle mi? Böyle mi? Hızlı mı? Yavaş mı?" Düşman ruhunu şaşırtan bir ritme kaptırdığında, zaferimiz kesinleşmiş demektir.

Tekil döğüşte, fırsat çıktıkça değişik tekniklerle saldırarak düşmanın aklını karıştırabiliriz. Hamle yapar ya da biçer gibi yap, düşman kendisine yaklaşıcağını sansın, akli karıştığı zaman kolaylıkla kazanabilirsin.

Döğüşün özü budur ve bunu iyice bellemelisin.

Üç Bağırıtı

Üç bağırıtı şunlardır: döğüşten önce, döğüş sırasında ve döğüş sonrasında. Duruma göre bağır. Ses, hayata ilişkindir. Yangına, rüzgara, dalgalara karşı bağırırız. Ses , enerjinin göstergesidir.

Geniş ölçekli stratejide, muharebenin başında, gücümüz yettiğince bağırırız. Çarpışma sırasında ses alçaktır, saldırıya geçerken bağırırız. Döğüş sona ererken, zaferimizin gündeğümünde bağırırız. Üç bağırıtı, bunlardır.

Tekil döğüşte, düşmanı biçmek üzere hamle yaparken, aynı zamanda onu yıldırmaq için "Ai!" diye bağırır ve bağırıtımızla birlikte uzun kılıçla hamle yaparız. Düşmanı biçtikten sonra da -zaferimizi ilan

etmek için- bağıırız. Buna "sen go no koe" (öncesi ve sonrası sesi) denir. Uzun kılıcı sallarken bağıırmayız. Ritme ayak uydurmak için bağıırız. Bunu iyice belle.

Girişmek

Muharebelerde, ordular karşı karşıya geldiklerinde düşmanın güçlü noktalarına saldırı; yüzgeri ettiklerini görünce hemen gerileyip kuvvetinin çevresindeki bir başka güçlü noktaya doğru yeniden saldırıya geç. Bunun ruhu, kıvrıla kıvrıla ilerleyen bir dağ yoluna benzer.

Bu, tek adamın çok kişiye karşı döğüşünde önemli bir yöntemdir. Düşmanları bir tarafından vur ya da onları gerilet, sonra zamanlamayı yakalayarak sağdaki ve soldaki başka güçlü noktalarına doğru saldırıya geç; kıvrıla kıvrıla ilerleyen bir dağ yolu gibi, düşmanın eğilimlerini tart. Düşmanın düzeyini kavradığında, hiç gerileme ruhu göstermeden şiddetle saldır.

Tekil döğüşte de, düşmanın güçlü noktalarını kırmak için bu ruhtan yararlan.

"Girişmek"ten kastedilen, düşmanın üzerine yürüyüp onunla göğüş göğüşe gelmek, ve bir adım dahi gerilememektir. Bunu anlamalısın.

Ezmek

Bu, kendinden zayıf olan düşmanı ezmek anlamına gelir.

Geniş ölçekli stratejide, düşman taraf bizden az olduğunda, ya da sayıca fazla olsa da, ruhen güçsüz ve düzensiz olduğunda, şapkasını gözlerine indiririz, yani onu tamamen ezeriz. Eğer yeterince ezmezsek kendini toparlayabilir. Ezme ruhunu iyi kavramalısın.

Tekil döğüşte, düşman bizim kadar usta değilse, ritmi bozursa ya da kaçınma, gerileme tutumlarına girmişse, durumuna acımadan ya da soluk almasına fırsat tanımadan onu doğrudan ezmeliyiz. Onu bir kerede ezmek, önemlidir. Önemli olan, durumunu biraz olsun düzeltmesine olanak tanımamaktır. Bunu derinlemesine bellemelisin.

Dağ-Deniz Değişimi

"Dağ-deniz" ruhu, düşmanla savaşırken aynı şeyi tekrarlamamanın iyi olmadığı anlamına gelir. Bir şeyi iki kere yapmak zorunda kalabilir-

sin, ama üçüncü kere tekrarlarına. Bir saldırıya girip başarıya ulaşmazsan, aynı yaklaşımın ikinci kerede başarıya ulaşma şansı pek yoktur. Daha önceden deneyip de başarı sağlayamadığın bir saldırıyı bir kez daha tekrarlayıp yine sonuçsuz kalırsa, saldırı yöntemini değiştirmelisin.

Eğer düşman dağ düşünüyorsa, deniz gibi saldır; eğer deniz düşünüyorsa, dağ gibi saldır. Bunu derinliğine bellemelisin.

Derinliklere Nüfuz Etmek

Düşmanla dövüşürken, yüzeyde Yol sayesinde kazanmış görünsek de, eğer ruhu tükenmemişse, onu yüzeysel olarak yenmiş, ama ruhunu aldememiş olabiliriz. Bu "derinliklere nüfuz etme" ruhuyla, düşmanın ruhunu derinliklerinde aldedebilir ve kendi ruh durumumuzu apansız değiştirerek onun moralini bozabiliriz. Bu pek sık gerçekleşir.

Derinliklere nüfuz etmek, uzun kılıçla, bedenle ve ruhla nüfuz etmek anlamına gelir. Bu, genellemeyle anlaşılabilir.

Düşmanın derinliklerini ezdiğimizde, ruhunu yüksek tutmanın anlamı kalmaz. Ama eğer düşmanın ruhu bozguna uğramamışsa, onu ezme kolay değildir. Gerek geniş-ölçekli stratejide, gerekse tekil dövüşte, derinliklere nüfuz etmeyi temrin etmelisin.

Yenilenmek

"Yenilenmek", düşmanla savaşırken ruhların düğümlenip çıkış yolunun gözükmeyeceği durumlarda uygulanır. O zaman çabalarımızı terketmeli, durumunu taze bir ruhla gözden geçirip yeni bir ritim edinerek kazanmalıyız. Düşmanla kilitlendiğimizde yenilenmek, durumumuzu değiştirmeden ruhumuzu değiştirip yeni ve farklı bir teknikle kazanmak anlamına gelir.

"Yenilenme"nin geniş ölçekli stratejiye nasıl uygulanacağını düşünmek de gereklidir. Bunu usanmaksızın belle.

Fare Kafası, Öküz Boynu

"Fare Kafası, Öküz boynu" düşmanla savaşırken küçük noktalara takılıp ruhların düğümlenmesi durumunda, strateji Yolu'nun fare kafası ama öküz boyunlu olduğunu akla getirmek anlamına gelir. Küçük ay-

rıntılara takıldığımızda, ruhumuzu apansız genişletmeyi bilmeli, küçüğün yerine büyüğü koyabilmeliyiz.

Bu stratejinin özlerinden biridir. Savaşçının gündelik hayatında da bu ruhu düşünmelidir. Ne geniş-ölçekli stratejide ne de tekil döğüşte bu ruhtan ayrılmamalısın.

Komutan Birliklerini Tanır

"Komutan birliklerini tanır" benim strateji Yolu'nda tüm savaşıra uygulanabilir.

Stratejinin bilgeliğinden yararlanarak, düşmanı kendi birliklerin gibi düşün. Böyle düşündüğünde onu kendi iradene tabi kılabilir ve peşini kovalayabilirsin. Sen general olursun, düşman da senin birliklerin olur. Bunda ustalaşmalısın.

Kabzayı Bırakmak

Kabzayı bırakmanın çeşitli ruh durumları vardır.

Bir kılıcsız kazanma ruhu vardır. Bir de uzun kılıcı tutup da kazanmama ruhu vardır. Çeşitli yöntemler yazıda tartışılmaz. İyi temrin etmelisin.

Kaya Gövdesi⁵¹

Strateji Yolu'nda ustalaştıktan sonra gövdeni kaya gibi kılabilirsin, ve onbinlerce nesne, sana dokunamaz. Bu, kaya gövdesidir.

Etkilenmeyeceksin. Sözlü gelenek.

Yukarıda kaydedilenler, Ichi kılıç okulu hakkında, bana esinlendiği gibi kaleme aldığım düşüncelerimdir. Tekniğim hakkında ilk kez yazıyorum, şeylerin sırası biraz karışık olabilir. Açıkça ifade etmek zor.

(51) *Kaya gövdesi*: Bu Terao evinin güncesi Terao Ka Ki'de kaydedilmiştir. Bir keresinde bir efendi Musashi'ye "Bu 'kaya gövdesi' nedir?" diye sormuştu. Musashi, "Lütfen öğrencim Terao Ryuma Suke'yi çağırın," diye yanıtladı. Terao geldiğinde Musashi ona midesini yararak kendini öldürmesini buyurdu. Terao tam midesini yarmak üzereyken Musashi onu engelleyip efendiye, "Kaya gövdesi' budur," yanıtını verdi.

Bu kitap, Yol'u öğrenmek isteyenler için ruhsal bir rehberdir.

Gençliğimden bu yana yüreğim strateji Yolu'na eğilimli oldu. Kendimi elimi eğitmeye, bedenime hakim olmaya ve kılıç döğüşünün birçok ruhsal tutumuna ulaşmaya adadım. Başka okullardan kişilerin kuram tartışmalarını ve el teknikleri üzerine yoğunlaşmalarını izleyecek olursak, seyirleri hünerli dahi olsa, gerçek ruha sahip olmadıklarını görürüz.

Tabii bu tarzda eğitim görenler beden ve ruhlarını temrinli kıldıklarını sanarlar; ama bu gerçek Yol'un önünde bir engeldir ve kötü etkileri sonsuza dek kalır. Böylelikle gerçek strateji Yolu yozlaşır ve ölür.

Kılıç döğüşünün gerçek Yolu, savaşta düşmanı yenme hünerinden başka şey değildir. Eğer stratejimin bilgeliğine ulaşır ve bunu koruyabilirsen, kazanacağından her zaman emin olabilirsin.

Shoho'nun ikinci yılı, beşinci ay, onikinci gün (1645)

Teruo Magonojo

SHINMEN MUSASHI

風

RÜZGAR KİTABI

Stratejide başka okulların Yollarını da bilmelisin. Bu Rüzgar Kitabı'nda başka okulların strateji geleneklerini yazdım.

Başka okulların yollarını bilmeden benim Ichi okulumun özünü kavramak zordur. Başka okulları incelersek, bazılarının aşırı-uzun kılıçlar kullanarak kuvvet tekniklerinde uzmanlaştığını görürüz. Bazı okullar kodachi olarak bilinen kısa kılıç Yolunu öğretirler. Bazılarıysa, birçok kılıç tekniğinde ustalık öğretirler; kılıç tutumlarını "yüzey" Yol'una "batın" olarak değerlendirirler.

Hiçbiri benim bu kitabın içinde -bütün erdemleri ve kötülükleri, doğruları ve yanlışlarıyla- açıkça gösterdiğim gerçek Yol, değildir. Başka okullar başarıyı kendi yaşam araçları yapar, çiçek yetiştirip nesnelere süsleyip püsleyerek satmaya kalkışır. Strateji Yolu kesinlikle bu değildir.

Dünya stratejistlerinden bazıları yalnızca kılıç çatıştırmayla ilgilidirler ve temrinlerini uzun silahta ve bedenin salınımında ustalaşmakla sınırlarlar. Ama ustalık tek başına kazanmaya yeterli midir? Yol'un özü bu değildir.

Bu kitapta öbür okulların yetersizliklerini bir bir sıraladım. Ni To Ichi okulumun yararlarını kavrayabilmek için bu konuları derinlemesine incelemelisin.

Aşırı-Uzun Kılıç Kullanan Başka Okullar

Bazı okullar aşırı uzun kılıçlara eğilimlidir. Benim stratejim açısından bu okulları güçsüz olarak değerlendirmek gerekir. Çünkü düşmanı biçme ilkesine başvurmamaktadırlar. Aşırı-uzun kılıcı yeğlerler ve onun uzunluğuna dayanarak, düşmanı belirli bir uzaklıktan yenmeye çalışırlar.

Bu dünyada, "bir santimin ele avantaj sağladığı" söylenir, ama bunlar, stratejiden haberi olmayan birinin boş sözleridir. İnsanları kılıçlarının uzunluğuna bağımlı kılan, ve stratejiden yararlanmaksızın belirli bir uzaklıktan dövüştüren güçsüz bir ruhun düşük stratejisine işaret eder.

Sözkonusu okulun aşırı-uzun kılıcı yeğlemesinin bir gerekçesi olmalıdır, ama bunu gerçek yaşamla kıyasladığımızda, akıldışı olduğunu görürüz. Eğer elimizde uzun kılıç yoksa ve kısa kılıçla savaşıyorsak, mutlaka yenileceğimiz anlamına gelmez, değil mi?

Kılıçlarının uzunluğu nedeniyle, bu insanların yakından düşmanlarını biçmeleri zordur. Yüzeyi geniştir, bu da uzun kılıcı kullanışsız, ve kısa yoldaş kılıç kuşanmış birinin karşısında avantajsız kılar.

Eski zamanlarda, "Büyük ve küçük atbaşı gider," derlerdi. Bu nedenle aşırı-uzun kılıçtan koşulsuz hoşlanmazlık da etme. Ben yalnızca uzun kılıç eğilimine karşıyım.

Geniş-ölçekli stratejiyi gözönünde bulundurursak, büyük kuvvetleri uzun kılıç, küçük kuvvetleri ise kısa kılıç olarak değerlendirebiliriz. Birkaç kişi çok sayıda insana karşı savaşıyor mu? Az sayıda kişinin birçok insanı altetmesi sıkça rastlanan bir durumdur.

Kapalı bir mekanda döğüşe çağrıldığında yüreğin uzun kılıca eğilimliyse ya da yalnızca yoldaş kılıçla donanmış olarak bir evin içindeysen, stratejin beş para etmez. Ayrıca bazıları öbürlerinin gücüne sahip değildir.

Öğretimde ben katı, dar ruhtan hoşlanmam. Bunu iyi bellemelisin.

Başka Okullarda Güçlü Uzun Kılıç Ruhü

Güçlü-gücsüz kılıçlardan sözetmemelisin. Uzun kılıcı güçlü bir ruhla kullanırsan biçme hamlen kaba olacak; eğer kılıcını kabaca kullanırsan kazanmakta güçlük çekeceksin.

Eğer kılıcının gücü aklını meşgul ediyorsa gereksiz ölçüde güç kullanacaksın, böylelikle de biçmeyi başaramayacaksın. Düşmanıyla kılıç çatıştırırken onu kuvvetle ya da gücsüzce biçmeyi düşünmemelisin; yalnızca biçip öldürmeyi düşün. Yalnızca düşmanı öldürmek üzerinde yoğunlaş. Güçlü ya da tabii gücsüzce biçmeye kalkışma. Yalnızca düşmanı öldürmekle ilgili olmalısın.

Güce dayanırsan, düşmanın kılıcına vurduğunda kaçınılmaz olarak çok güçlü vuracaksın. Bunu yaptığın zaman da senin kılıcın da sürüklenecek. Dolayısıyla, "En güçlü el kazanır," deyişinin bir anlamı yoktur.

Geniş ölçekli stratejide eğer ordun güçlüyse ve kazanmak için güce güveniyorsan, ama düşmanın ordusu da güçlüyse, muharebe dehşetli olur. Bu her iki taraf için de geçerlidir.

Doğru ilkeyi yakalamadan savaş kazanılmaz.

Benim okulumun ruhu ayrıntıları önemsemeden stratejinin bilgeliği aracılığıyla kazanmaktır. Bunu iyi belle.

Başka Okullarda Kısa Uzun Kılıç Kullanımı

Kısa-uzun kılıç kullanmak da kazanmanın gerçek Yolu değildir.

Eski zamanlarda tachi ve katana uzun ve kısa kılıçlar anlamına gelirdi. Daha güçlü kişiler, uzun kılıcı dahi kolaylıkla kullanabilirler, dolayısıyla daha kısa kılıcı yeğlemeleri söz konusu değildir. Aynı zamanda mızrak ve kargıların uzunluğundan da yararlanırlar. Bazı insanlar, kılıcını çektiğinde düşmanı gaflet anında yakalayıp vurmak amacıyla kısa-uzun kılıç kullanırlar. Bu eğilim, kötüdür.

Düşmanın gaflet anını hedeflemek tümüyle savunuya yöneliktir ve düşmanla yakın temasta uygunsuzdur. Dahası, çok sayıda düşman varsa, kısa kılıçla savunmasının içine dalma yöntemine başvuramazsın. Bazıları ellerinde kısa uzun kılıçla çok sayıda düşman arasına dalarlarsa

serbestçe sıçrayıp çok sayıda düşmanı biçebileceklerini sanırlar; oysa sürekli hamleleri savuşturmaları gerekir ve sonunda düşmanla girişirler. Bu, stratejinin gerçek Yol'una uymaz.

Yenmenin gerçek Yolu, düşmanı, aklını karıştıracak şekilde kovalamak, ve bedenini güçlü ve dimdik tutarak onu yana itmektir. Aynı ilke geniş-ölçekli stratejide de uygulanır. Stratejinin özü çok sayıda insanla düşmanın üzerine yığılıp onu hızla devirmektir. İnsanlar kendi strateji incelemelerinde karşılaşmayı, kaçınmayı ve gerilemeyi normal kabul ederler. Bunu alışkanlık haline getirirler, böylelikle de, düşman tarafından kolaylıkla kovalanırlar. Düşmanı sen kovalamalı ve onu senin ruhuna boyun eğer hale getirmelisin.

Birçok Uzun Kılıç Kullanma Yöntemi Olan Öbür Okullar

Başka okullarda, başlayanların beğenisini kazanmak üzere uzun kılıç kullanmanın birçok yöntemi olduğunun savunulduğunu biliyorum. Bu Yol'u pazarlamaktır. Stratejide aşağılık bir ruhtur.

Bir insanı biçmenin birçok yolu üzerinde düşünmek, hatadır. İlk elde, öldürme, insanlığın Yolu değildir. Öldürme savaşmayı bilen veya bilmeyen insanlar için aynıdır. Kadınlarla çocuklar için de aynıdır, ve yöntemleri çok farklı değildir. Hançerleme ya da tırpanlama gibi farklı taktiklerden sözedebiliriz, ama daha fazlasından değil.

Her durumda, düşmanı biçme stratejinin Yolu'dur ve bunu fazlaca geliştirmeye de gerek yoktur.

Yine de, yerine göre, uzun kılıcın üstte ya da yanlarda engelle karşılaşabilir, o zaman da kılıcını kullanılabilecek tarzda tutmalısın. Bunun beş yönde beş yöntemi vardır.

Bu beşinin dışındaki yöntemler - el bükme, gövdeyi eğme, sıçrama vd.- gerçek strateji Yolu değildir. Düşmanı biçmek için büken ve eğilen hamleler yapmamalısın. Bu, tamamen yararsız olur. Kendi stratejimde ben ruhumu ve bedenimi dik tutar, düşmanın eğilip bükülmesini sağlarım. Esas ruh, ruhu çarpıldığında düşmana saldırarak yenmektir. Bunu iyi öğrenmelisin.

Başka Okullarda Uzun Kılıç Tutumlarının Kullanımı

Uzun kılıç tutumlarını fazlaca önemsemek, hatalı bir düşüncedir. "Tutum" denen olgu, düşman olmadığı zaman uygulanır. Bunun nedeni, bunun eski zamanlardan bu yana bir öncül olmasındadır ve kılıç çatıştırmada "Bunu yapmanın çağdaş yöntemi" diye birşey yoktur. Uygun durumlarda düşmanı zorlamasını bilmelisin.

Tutum, etkilenmemen gereken durumlara özgüdür. Yani, şatoların kuşatmasında, muharebe düzeninde vd. şiddetli bir saldırı karşısında dahi etkilenme belirtileri göstermeme ruhudur. Oysa kılıç çatıştırma Yolu'nda, hep önde olup saldırmak üzerinde yoğunlaşmalısın. Tutum bir saldırıyı bekleme ruhudur. Bunu iyi değerlendirmelisin.

Strateji düellolarında, karşındakinin tutumunu sen etkileyebilmelisin. Ruhunun gevşek olduğu yerde saldır, onun aklını karıştır, tedirgin et ve dehşete düşür. Huzursuz olduğu anda düşmanın ritminden yararlan, o zaman kazanabilirsin.

Ben "tutum" olarak bilinen savunma ruhundan hoşlanmam. Bu nedenle, benim Yolumda "Tutum-Tutumsuzluk" denen bir ilke vardır.

Geniş ölçekli stratejide, birliklerimizi savaş düzenine sokarken kendi gücümüzü, düşmanın sayısını ve savaş alanının ayrıntılarını gözönünde bulundururuz. Muharebenin başlangıcı budur.

İlk saldırıyı yapma ruhu, saldırıya uğrama ruhundan tümüyle farklıdır. Bir saldırıyı güçlü bir tutumla iyi karşılamak ve düşmanın saldırısını iyi savuşturmak, mızrak ve kargılardan bir duvar örmeye benzer. Düşmana saldırdığında, ruhun duvardan kirişleri söküp mızrak ve kargı yerine kullanma noktasına dek uzanabilmelidir. Bunu iyi bellemelisin.

Başka Okullarda Gözleri Dikme

Bazı okullar, gözlerin düşmanın uzun kılıcına dikilmesi gerektiğini öne sürerler. Bazılarıysa ellere dikilmesini savunurlar. Bazıları yüze, bazıları ayaklara vd. diker. Eğer gözlerini bu noktalara dikersen ruhun karışır ve stratejin başarısızlığa uğrar.

Ayrıntılarıyla açıklayacağım. Futbolcular⁵² gözlerini topa dikmezler, ama alanda iyi bir oyunla iyi bir performans sergilerler. Birşeye alıştığında, gözlerinin kullanımıyla sınırlı olmaktan çıkacaksın. Usta müzisyenlerin önderinde notalar bulunur ya da Yol'da ustalaştıklarında kılıçlarını birçok tarzda kullanabilirler; ama bu gözlerini özellikle bu nesnelere diktikleri ya da kılıçlarıyla gereksiz hareketler yaptıkları anlamına gelmez. Yalnızca doğal olarak görebildiklerini ifade eder.

Strateji Yolu'nda, birçok kez savaştığında düşmanın kılıcının hızını ve konumunu kolaylıkla değerlendirebilir duruma geleceksin ve Yol'daki ustalığınla, ruhunun ağırlığını kavrayacaksın. Stratejide gözlerini dikmek, bir insanın yüreğine bakmak anlamına gelir.

Geniş-ölçekli stratejide gözlenmesi gereken alan, düşmanın kuvvetidir. "Algı" ve "görüş" iki görme yöntemidir. Algı düşmanın ruhu üzerinde yoğunlaşır savaş alanının durumunu gözleme, gözünü dikerek muharebenin gelişimini ve avantaj değişikliklerini kollama anlamına gelir. Bu, kesin kazanma yoludur.

Tekil döğüşte gözlerini ayrıntılara dikmelisin. Daha önce de söylediğim gibi, gözlerini ayrıntılara dikip de önemli şeyleri ihmal edersen, ruhun yolunu şaşırır ve zaferi elden geçirirsin. Bu ilkeyi iyice araştır ve usanmaksızın temrin et.

Başka Okullarda Ayakların Kullanımı

Ayakları kullanmanın çeşitli yolları vardır: uçan ayak, sıçrayan ayak, yaylanan ayak, sürüklenen ayak, karga ayağı ve başka çevik yürüme yöntemleri. Bunların tümü, benim stratejim açısından, yetersizdir.

Ben uçan ayaktan hoşlanmam, çünkü savaş sırasında ayaklar hep uçma eğilimindedir. Yol, sağlamca basmak olmalıdır.

Sıçrayan ayaktan da hoşlanmam, çünkü sıçrama alışkanlığımı ve sıçrayan bir yüreği dayatır. Ne denli fazla sıçrarsan sıçra, bunu haklı gösterecek birşey yoktur; bu nedenle de sıçramak, kötüdür.

(52) *Futbolcular* : Futbol, eski Japonya'da bir saray oyunuydu. Genji Monogatari'de buna gönderme yapılır.

Yaylanan ayak, yürekte de yaylanmaya yolaçar, bu da kararsızlık getirir.

Sürüklenen ayak, "bekleme" yöntemidir, bundan özellikle hoşlanmam.

Bunların dışında, karga ayağı vd. çeşitli hızlı yürüme yöntemleri vardır.

Ne ki, kimi zaman düşmanla, sıçrayamayacağın ve ayağını hızla hareket ettiremeyeceğin bataklıklarda, ırmak vadilerinde, taşlı arazilerde, ya da dar yollarda karşı karşıya gelebilirsin.

Benim stratejimde ayak hareketleri değişmez. Genellikle yolda gider gibi yürürüm. Ayağının denetimini asla yitirmemelisin. Düşmanın ritmine göre hızlı ya da yavaş hareket et, gövdeni ayarınca uyarla.

Ayakların güdümü geniş-ölçekli stratejide de önemlidir. Çünkü düşmanın ruhunu tanıymadan hızla ve düşüncesizce saldırsan, ritmin bozulur ve yenemezsin. Ya da, çok yavaş ilerlersen, düşmanın düzensizliğinden yararlanamaz, yenme fırsatını kaçıırırsın; böylelikle de savaş çabuk sona erdiremezsin. Düşmanın düzensizliğinden ve bozgunundan yararlanarak ve ona durumunu düzeltme konusunda en ufak bir umut bırakmadan kazanmalısın. Bunu iyi çalış.

Başka Okullarda Sürat

Sürat gerçek strateji Yolu'nun bir unsuru değildir. Sürat nesnelere, ritim içinde olup olmayışlarına bağlı olarak hızlı ya da yavaş gözükmeleri anlamına gelir. Yol ne olursa olsun, strateji ustası hızlı gözükmez.

Bazı insanlar günde yüz ya da yüzübir mi mil yürüyebilirler, ama bu sabahdan akşama dek koştukları anlamına gelmez. Acemi koşucular günboyu koşabilirler ama performansları düşüktür.

Dans Yolu'nda yetkin dansçılar dans ederken şarkı söyleyebilirler, ama acemiler buna kalkıştıklarında yavaşlarlar ve ruhları kargaşaya düşer. "Yaşlı çam ağacı"⁵³ nın müziği deri bir davula vurularak çalındı-

(53) Yaşlı Çam ağacı: "KoMat su Bushi", flüt ya da lir için eski bir şarkı.

ğında, dingindir; ama acemiler bunu çalmaya kalkıştıklarında, ruhları karışır. Çok usta insanlar hızlı bir ritm tutturabilirler, ama acele vurmak da iyi değildir. Eğer fazla hızlı vurmaya kalkışırsan, zamanı kaçırsın. Tabii, yavaşlık da kötüdür. Gerçekten hünerli insanlar zamanı asla kaçırmazlar, daima kararlıdırlar ve asla aceleleri varmış gibi görünmezler. İlke bu örnekten anlaşılabilir.

Sürat, strateji Yolu'nda büsbütün kötüdür. Bunun nedeni, mahalle-bataklık, vd.- bağlı olarak gövdeyi ve bacakları birlikte ve hızla hareket ettirmek mümkün olmayabilir. Bu durumda elinde uzun kılıcın varsa hızla biçmen daha da az olanaklı olacaktır. Kısa kılıç kullanırcasına hızla biçmeye kalkışırsan, azıcık olsun, biçemeyeceksin. Bunu değerlendirmelisin.

Geniş-ölçekli stratejide de, hızlı ve meşgul bir ruh, yararsızdır. Ruh, yastığa bastırma ruhu olmalıdır, o zaman az da olsa, geç kalmazsın.

Karşıtın eğer huzursuz bir telaş içindeyse, tam tersini benimseyip dinginliğini korumalısın. Karşıtın seni etkilememeli. Bu ruhu edinmek için sabırla temrin et.

Başka Okullarda "İç" ve "Yüzey"

Stratejide "iç" ve "yüzey" yoktur.

Sanatsal yaratıcılık genellikle batını anlam ve gizli geleneklerden dem vurur, "batın" ve "kapı"⁵⁴ dan sözeder, ama doğuştan yüzeyde savaşmak ya da batından biçmek gibi birşey yoktur. Yol'umu öğretirken, öncelikle öğrencinin anlaması kolay olan teknikleri, anlaşılabilir bir öğretiyi vazederek başlarım. Sonra yavaş yavaş daha derindeki ilkeleri, öğrencinin gelişimine göre, kavranılması olanaksız olmayan noktaları açıklamaya girişirim. Her durumda, kavrama ancak deneyimle mümkün olduğundan, "batın" ve "kapı"dan sözetmem.

(54) *Kapı*: Bir okula kaydolan öğrenci Dojo kapısından geçecektir. Bir öğreticinin kapısından girmek, bir dersler dizinine girişmek anlamına gelir.

Bu dünyada bir dağa çekilir ve daha, daha derinlere inmeyi kararlaştırırsan, kendini kapıda bulursun. Yol ne olursa olsun, bir batını vardır ve kimi zaman kapıya işaret etmek iyidir. Stratejide neyin örtülü, neyin açık olduğunu kestiremeyiz.

Buna uygun olarak, Yolu'mu yazılı taahhütler ve kurallarla aktarmaktan hoşlanmıyorum. Öğrencilerimin yeteneklerini algılayarak onlara doğrudan Yolu öğretiyor, başka okulların olumsuz etkilerini gidermeye çabalyor ve onları yavaş yavaş savaşçının gerçek Yolu'na sokuyorum.

Benim stratejimi öğretme yöntemi, güvenilir bir ruhtur. Usanmaksızın temrin etmelisin.

Yukarıdaki dokuz bölümde, başka okulların stratejilerini özetlemeye çalıştım. Şimdi bu okulları "kapı"dan "batın"a tek tek anlatmaya girişebilirim, ama okulların adlarını ya da ana noktalarını bilerek vermedim. Bunun nedeni, farklı okulların öğretilerin farklı yorumlarını vermeleridir. İnsanların görüşleri farklı olduğunca, aynı konu üzerinde çok farklı görüşler olmalıdır. Dolayısıyla, kimsenin hiçbir okul üzerindeki görüşü geçerliliğe sahip değildir.

Başka okulların genel eğilimlerini dokuz noktada gösterdim. Bunları dürüstçe gözden geçirecek olursak, insanların hep uzun ya da kısa kılıçtan hoşlandıklarını, ve gerek büyük, gerekse küçük konularda kuvvetle ilgili olduklarını görürüz. Başka okulların "kapı"larıyla neden ilgilenmediğimi görebilirsin.

Benim Ichi uzun kılıç okulumda ne kapı ne de batın var. Kılıç tutumlarının içsel anlamları da yok. Stratejinin erdemini kavrayabilmek için ruhunu doğru tutman, yeterlidir.

Beşinci ayın onikinci günü, Shohonun ikinci yılı (1645)

Teruo Magonjojo

SHINMEN MUSASHI

空

昭和壬子春日

京逸

BOŞLUK KİTABI

Boşluk Kitabı'nda Nito Ichi strateji Yolu kaydedilmiştir.

Boşluk ruhu, hiçbirşeyin olmadığı noktadır. İnsanın bilgisine dahil değildir. Tabii boşluk, hiçliktir. Varolan nesnelere bilmekle, varolmayanı da bilebilirsin. Boşluk, budur.

Bu dünyadaki insanlar, nesnelere hatalı bakıyor, anlamadıklarını boşluk sanıyorlar. Gerçek boşluk bu değildir. Yolunu şaşırmadır.

Strateji Yolu'nda da savaşçı eğitimi görenler, hünerlerinde anlamadıklarının boşluk olduğunu düşünürler. Gerçek boşluk bu da değildir.

Strateji Yolu'na ulaşmak için savaş sanatlarını tam olarak incelemeli ve savaşçı Yolu'ndan en ufak şekilde olsun, sapmamalısın. Ruhun yerleşikliğe eriştiğinde, gün be gün, saat be saat temrin et. İkili yürek ve us ruhunu bile ve ikili algı ve görüş bakışını keskinleştir. Ruhun hiç bulutlu olmadığına, yolunu şaşırma bulutları dağıldığında, gerçek boşluk, işte budur.

İster Budizm'de olsun ister sağduyuda, gerçek Yol'u kavrayana dek, olguların doğru ve yolunda olduğunu düşünebilirsin. Oysa, nesnel olarak baktığımızda, dünyanın yasaları açısından baktığımızda, gerçek Yol'dan ayrılan birçok öğreti görürüz. Temel olarak doğruluğu, Yol olarak da gerçek ruhu kabullenerek bu ruhu iyi tanı. Stratejiyi geniş anlamıyla doğruca ve açıklıkla uygulamaya koyul.

O zaman olguları geniş anlamıyla kavramaya başlar, ve boşluğu Yol olarak kavrarken, Yol'un da boşluk olduğunu görürsün.

Boşlukta erdem vardır, kötülük yoktur. Bilgeliğin varoluşu vardır, ilkenin varoluşu vardır, Yol'un varoluşu vardır, ruh ise hiçliktir.

Beşinci ayın onikinci günü, Shoho'nun ikinci yılı (1645)

Teruo Magonojo

SHINMEN MUSASHI

BEŞ ÇEMBER KİTABI

1584' de doğan **Miyamoto Musashi**, Japonya'nın en tanınmış savaşçılarında biri oldu. Bir Samurai idi ve 30 yaşına geldiğinde 60'dan fazla döğüşü kazanmış, karşıtlarının tümünü öldürmüştü. Yenilmezliğine güven getirdikten sonra, "**Kılıç Yolu**" felsefesini biçimlendirmek için çalışmaya koyuldu. BEŞ ÇEMBER KİTABI (*Go Rin No Sho*)'nı, 1645 yılında ölmeden birkaç hafta önce çekildiği Kyushu dağlarındaki bir mağarada kaleme aldı.

BEŞ ÇEMBER KİTABI, tüm savaş sanatları kaynakçalarının temel yapıtıdır; ama ardındaki -Zen, Shito ve Konfüçyüs düşüncelerinden etkilenen-felsefe, savaş sanatları dışında pek çok alana da uygulanabilir. Örneğin pekçok Japon işadamaı, kitaptan bugün iş alanlarında bir rehber olarak yararlanmakta, satış kampanyalarını, **Musashi**'yi harekete geçiren aynı enerjile askeri hareketlar gibi örgütlemektedirler.

Musashi Japonlarca *Kensai* ya da "**kılıç piri**" kabul edilir. Yaşamının gerçekleri Batılı okura acımasızlık gibi görünse de, **Musashi** aslında dürüst bir idealin peşinde olmuştur, ve gerçekliği BEŞ ÇEMBER KİTABI'nda ortaya çıkar. Kitap muharebe stratejisi üzerine bir tez değildi; **Musashi**'nin deyişile, "stratejiyi öğrenmek isteyenler için bir rehber" dir ve her rehberde olduğu gibi, içeriği daima öğrencinin anlık kavrayışını bir miktar aşmaktadır.

180000E
- PAPIRÜS -